

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2013

Norrbotten

Prognos för arbetsmarknaden 2013-2014

Innehållsförteckning

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsprognoser	4
Definitioner	5
Sammanfattning	7
Antalet sysselsatta ökar	8
Arbetskraften minskar något	8
Arbetslösheten minskar marginellt	8
Utmaningar på länets arbetsmarknad	8
Efterfrågan på arbetskraft och sysselsättningsutveckling	9
Lediga platser	10
Kapacitetsutnyttjande	11
Rekryteringsproblem	11
Varsel	12
Sysselsättningen i länet	13
Näringsgrenar och yrken	14
Jord- och skogsbruk	14
Industri	14
Byggverksamhet	16
Privata tjänster	17
Offentliga tjänster	21
Utbudet av arbetskraft	22
Öppet arbetslösa och sökande i program	23
Arbetslöshetens utveckling	23
Arbetslösheten prognos	25
Arbetslöshetens struktur	26
Arbetsmarknadspolitiska utmaningar	29
Antalet personer i utsatta grupper ökar	30
Länsspecifika frågor	32
Brist och överskott på arbetskraft	33
Om prognosen	34
Källor	35
Tabell- och diagrambilaga	36
Efterfrågeutveckling, inskrivningstider, rekryteringsproblem, yrkesbarometer(bransch-yrken)	

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsprognoser

I Arbetsmarknadsutsikterna för Norrbottens län presenteras bedömningar för den regionala sysselsättnings- och arbetslöshetsutvecklingen. I rapporten återfinns bedömningar av utvecklingen inom de olika huvudbranscherna industri, byggverksamhet, privata tjänster, offentliga tjänster samt jord- och skogsbruk. Dessutom beskrivs bland annat befolkningsutvecklingen, arbetskraftsutbudet, arbetsgivarnas bedömningar av efterfrågan på varor och tjänster, brist- och överskottsyirken samt vilka utmaningar länets arbetsmarknad står inför.

Arbetsförmedlingens prognoser är unika eftersom de bygger på intervjuer med ett stort antal privata och offentliga arbetsgivare. Intervjuerna görs av arbetsförmedlare och svaren inhämtas via dialog med arbetsgivarna vid ett besök eller per telefon.

Materialet är insamlat och bearbetat under våren 2013 och prognosperioden sträcker sig fram till utgången av 2014. Prognosen är tänkt att fungera som ett besluts- och diskussionsunderlag för alla som arbetar med att skapa goda förutsättningar för en väl fungerande arbetsmarknad.

Tack alla arbetsgivare, arbetsförmedlare och andra som medverkat i arbetet med prognosen.

Definitioner

Arbetsförmedlingens konjunkturindex

Detta index beskriver stämningläget hos de privata arbetsgivarna. Indexet baseras på Arbetsförmedlingens intervjuundersökning och arbetsställdas förväntningar om efterfrågeutvecklingen för de kommande sex månaderna. Det beräknas som andelen arbetsställen som bedömt ökning av efterfrågan på sina varor/tjänster minus andelen arbetsställen som bedömt minskning. Motsvarande index för offentliga arbetsgivare kallas Arbetsförmedlingens verksamhetsindex.

Arbetskraften

I arbetskraften ingår förvärvsarbetande, öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd. Samtliga uppgifter avser åldersgruppen 16-64 år.

Arbetsställe

Med arbetsställe avses normalt en lokal arbetsplats. Mer precist är det varje adress, fastighet eller grupp av fastigheter där företaget bedriver verksamhet.

Registerbaserad arbetskraft

Den registerbaserade arbetskraften utgörs av:

1. Den förvärvsarbetande nattbefolkningen (enligt SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik Rams) som består av alla som bor på en ort och som jobbar på orten eller som pendlar till jobb på annan ort. Dessa uppgifter uppdateras en gång per år, i november.
2. Öppet arbetslösa (inskrivna på Arbetsförmedlingen).
3. Personer i program med aktivitetsstöd (inskrivna på Arbetsförmedlingen).

Den registerbaserade arbetskraften används för att redovisa andelen arbetslösa i Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik. Samtliga uppgifter avser åldersgruppen 16-64 år.

Säsongrensning

Säsongrensning görs för att jämna ut de säsongsmässiga variationerna under året. I detta ingår även att ta bort eller tona ned extrema värden i en serie. Säsongrensning görs för att tydligare framhäva utvecklingsriktningen. Vid säsongrensning beräknas även seriens trend.

Sökande i program med aktivitetsstöd

Arbetssökande som deltar i arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd.

Totalt inskrivna arbetslösa

Summan av antalet öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd.

Öppet arbetslösa

Arbetssökande som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen, aktivt söker och omgående kan tillträda ett arbete, samt inte deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Sammanfattning

Den globala konjunkturavmattning som skett de senaste åren innebär en fortsatt relativt svag tillväxt i riket under prognosperioden. Ljuspunkterna i världsekonomin är att USA:s ekonomi har gått in i en återhämtningsfas och att de ekonomiska aktiviteterna är oförändrade i Kina. Osäkerheten kring utvecklingen av de ekonomiska problemen i Europa kvarstår under en lång tid framåt, detta trots att Europeiska centralbanken ECB och länderna med stor budgetunderskott vidtagit en mängd åtgärder för att komma tillrätta med den besvärliga ekonomiska situation de befinner sig i. Den europeiska- och globala ekonomin påverkar även exportutvecklingen på den norrbottniska arbetsmarknaden i hög grad. Effekterna av konjunkturavmattningen har varit tydligast inom bland annat trä-, stål- och metaltillverkning samt skogs- och byggverksamhet. Länets konjunkturindex som beskriver stämningssläget i företagen när det gäller efterfrågan av deras varor och tjänster, redovisar positiva siffror för efterfrågan det närmaste halvåret och året. Mest optimistiska är man inom handel, hotell och restaurang, IT, gruvnäring, transport och tillverkning inom metall och elapparatur. Skogsbruket något mer försiktiga i sin bedömning om efterfrågan. De offentliga verksamheterna bedömer totalt sett en oförändrad eller något ökande efterfrågan på sina tjänster under det kommande året. Den pågående generationsväxlingen är påtaglig inom så väl offentlig sektor som övriga näringslivet. Bristtalen ökar i ett flertal branscher inom näringslivet och ligger fortsatt högt inom offentlig verksamhet.

Antalet sysselsatta ökar under 2014

Mellan 2011 och 2012 bedöms antalet sysselsatta (dagbefolkning) i åldersgruppen 16-64 år att ha ökat med cirka 300 personer från 113 600 till cirka 113 900, detta som en följd av en relativt stabil efterfrågan inom gruvnäringen och privata företagstjänster. Under prognosperioden bedöms konjunkturläget förbättras ytterligare något, vilket skulle innebära att antalet sysselsatta kommer att öka med cirka 1 100 personer fram till kvartal fyra 2014 jämfört med kvartal fyra 2012. Den största sysselsättningsökningen bedöms fortsätta ske inom gruvnäringen, privata tjänster och byggsektorn. Antalet sysselsatta totalt sett inom offentlig sektor bedöms ligga kvar på en relativt oförändrad nivå.

Arbetskraften minskar något

Arbetskraften har under ett par års tid ökat något i länet men bedöms minska på grund av den negativa åldersdemografin, det vill säga att det är fler som lämnar arbetslivet av åldersskäl än som tillträder. Hur mycket länets sysselsättning kan öka avgörs på lång sikt av hur stort arbetskraftsdeltagandet är, det vill säga andelen av den yrkesaktiva befolkningen i åldern mellan 16 och 64 år som befinner sig i arbetskraften, antingen som sysselsatta eller som arbetslösa. Arbetskraftsutbudet påverkas av hur intresset för studier-, och pendling samt flytt och sjuktalen utvecklas. Arbetsförmedlingens bedömning

är att arbetskraftsutbudet i länet minskar med drygt 600 personer till slutet av 2014, vilket skulle innebära att arbetskraften uppgår till cirka 125 000 personer i åldersgruppen 16 och 64 år. Merparten av nedgången är fortsatt orsakad av den negativa åldersdemografien som fortskrider i framför allt länets inlandskommuner.

Arbetslösheten minskar under 2013-2014

Den höga tillväxt som den norrbottniska arbetsmarknaden haft de senaste åren i kombination med tilltagande pensionsavgångar har medfört att antalet arbetslösa och deltagare i program med aktivitetsstöd under det första kvartalet 2013 var närmare 800 personer färre än under motsvarande kvartal 2012. Som andel av den registerbaserade arbetskraften mellan 16 och 64 år uppgick länets arbetslöshet till 9,3 procent det första kvartalet 2013, vilket kan jämföras med rikets arbetslöshet som var 8,8 procent. Fram till kvartal fyra 2014 beräknas det totala antalet inskrivna arbetslösa i länet att minska med drygt 1 000 personer, vilket skulle innebära en relativ arbetslöshet för Norrbotten på cirka 8,1 procent.

Utmaningar på länets arbetsmarknad

De stora utmaningarna på länets arbetsmarknad är att stödja och matcha den arbetskraftsreserv som befinner sig utanför arbetslivsgemenskapen. För att uppnå detta krävs att samtliga beslutande och agerande samhällsaktörer samt näringslivet i länet har en samsyn om vilka framgångsfaktorer och kompetensbehov som möjliggör en fortsatt god tillväxt för Norrbotten. Aktörerna och arbetsgivarna förutses erbjuda länets medborgare utbildningar som efterfrågas av länets arbetsmarknad samt tillhandahålla arbetsplatsförlagd praktik.

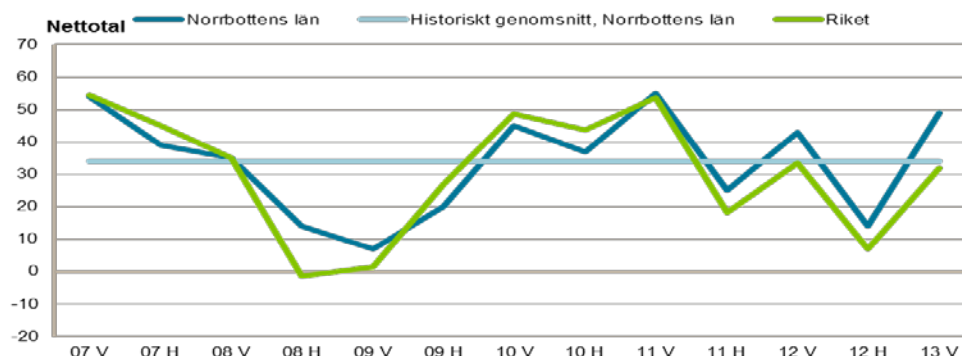
- öka arbetskraftsdeltagandet för ungdomar, funktionshindrade personer med nedsatt arbetsförmåga och utrikesfödda, särskilt de med utomeuropisk härkomst.
- arbetsgivare med en framtagen och fungerande mångfaldsplan bedöms bli de stora vinnarna i en framtida konkurrens om arbetskraften.
- säkerställa det långsiktiga behovet av nyckelpersoner inom exempelvis IT, gruv, byggverksamhet, tillverkningsindustri, universitet och sjukvård.
- stora pensionsavgångar fortgår under de närmaste tio åren i merparten av länets kommuner. Under prognosperioden uppnår ca 6 300 av länets sysselsatta en pensionsålder på 65 år. Cirka 47 procent av dessa är verksamma inom offentliga sektorn.
- öka intresset för utbildning och arbete inom vård- och omsorg samt skola där det volymmässigt sker stora åldersavgångar de närmaste åren.

Efterfrågan på arbetskraft och sysselsättningsutveckling

Under våren 2013 intervjuade länets arbetsförmedlingar cirka 530 arbetsställen inom privat och offentlig verksamhet om hur de bedömer att efterfrågan på deras varor och tjänster utvecklats och kommer att utvecklas. Undersökningen visar att efterfrågan under det senaste halvåret varit något högre än den bedömning som gjordes hösten 2012. I höstas bedömde 32 procent av arbetsställen inom privata näringslivet att efterfrågan på deras varor och tjänster skulle öka under det kommande halvåret och 18 procent bedömde att den skulle minska, vilket ger ett konjunkturindex på 14. Utfallet för de senaste sex månaderna visar att efterfrågan ökade för drygt 41 procent och minskade för 18 procent av arbetsställena, vilket resulterade i ett konjunkturindex på drygt 23. Det kan jämföras med rikets konjunkturindex som låg på drygt 5. Vårens undersökning visar att samtliga branscher förutom delar av tillverkningsindustrin, skogsbruk och bygg(anläggning) har haft en positiv utveckling det senaste halvåret. Handel, transport, finansiell verksamhet och företagstjänster hade till och med en något högre efterfrågan under det senaste halvåret än den bedömning de gjorde under hösten 2012. Länets arbetsgivare har en fortsatt positiv framtidstro för efterfrågeutvecklingen under de kommande sex månaderna; närmare 56 procent av arbetsställen bedömer att efterfrågan kommer att öka och knappt 7 procent bedömer att efterfrågan kommer att minska, vilket ger ett konjunkturindex på 49 i länet, vilket kan jämföras med rikets konjunkturindex som ligger på 32. Samtliga av länets branscher i den här undersökningen har en optimistisk bedömning om framtida efterfrågan. Störst optimism råder inom IT, handel och delar av tillverkningsindustrin. Något mer försiktiga är man inom jord-och skogsbruk samt privat utbildning och vård. Vid bedömning på ett års sikt så är det 45 procent av arbetsställena som bedömer en ökad efterfrågan och drygt 5 procent som bedömer att efterfrågan kommer att minska, vilket ger ett konjunkturindex för länet på 40 jämfört med rikets konjunkturindex som ligger på 36. Norrbottens konjunkturindex för efterfrågan av varor och tjänster på både ett halvårs och ett års sikt ligger bland de högsta i landet.

Diagram 1. Arbetsförmedlingens konjunkturindex för näringslivet. Norrbottens län.

Våren 2007 – våren 2013

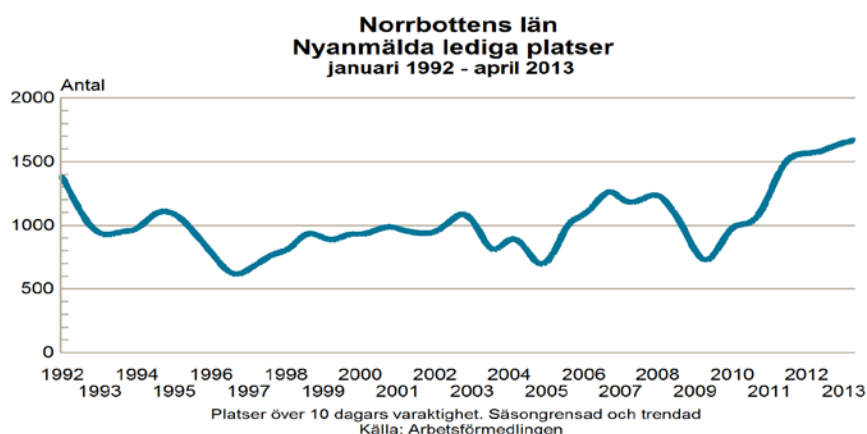

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

Lediga platser

Under perioden januari-april 2013 har totalt drygt 9 000 lediga platser anmälts till länets arbetsförmedlingar. Det är cirka 250 fler platser jämfört med samma period året innan. Av det totala antalet lediga platser så utgjorde ferieplatserna drygt 3 300, vilket var en ökning med närmare 700 platser. De lediga platserna har andelsmässigt ökat mest inom offentlig förvaltning (merparten från försvarsmakten som sökt yrkesmilitärer) IT, hotell och restaurang samt vård- och omsorg. Drygt 76 procent av det totala antalet lediga platser var tillsvidareanställningar eller anställningar på över sex månader, vilket är i samma nivå som 2012.

Diagram 2. Till Arbetsförmedlingen nyanmälda lediga platser, med varaktighet längre än tio dagar under perioden januari 1996 till april 2013. Norrbottens län.

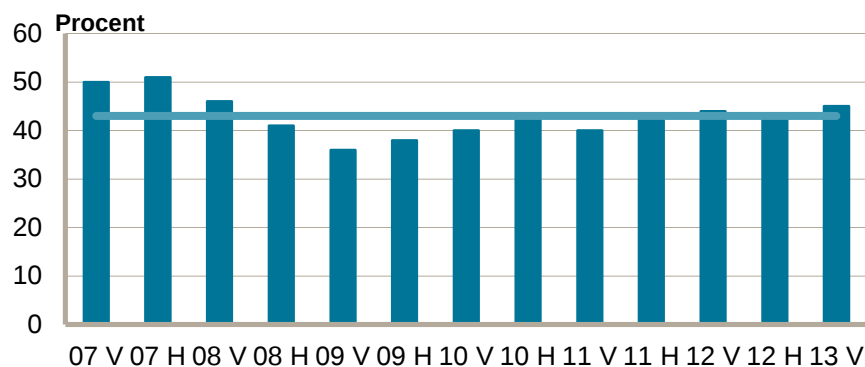

Källa: Arbetsförmedlingen, säsongrensade data, trendvärden.

Kapacitetsutnyttjande

I vår enkätundersökning ställs frågan om företagens kapacitetsutnyttjande med utgångspunkt från personalsituationen; hur mycket kan produktionen öka med befintlig personal innan arbetsstället måste nyanställa. Ur ett sysselsättningsperspektiv visar utvecklingen av antalet arbetsställen med låg ledig kapacitet att behovet av nyrekryteringar kan vara förestående vid en ökad efterfrågan och produktionsuppgång, det under förutsättning att företagen vill växa och att efterfrågad yrkeskompetens finns tillgänglig. Drygt 24 procent av det totala antalet tillfrågade arbetsställena inom privata näringslivet angav att de inte kan öka produktionen överhuvudtaget innan eventuella rekryteringar krävs. Störst kapacitetsutnyttjande hade arbetsställena inom bygg- och transportverksamheten, där drygt hälften inom bygg och drygt en tredjedel inom transport angav att de inte kan öka produktion överhuvudtaget innan nyrekrytering är nödvändig. I vårens undersökning angav 45 procent av arbetsställena att man kan klara en produktionsökning på högst 5 procent innan man eventuellt måste nyrekrytera. Drygt 7 procent av intervjuade arbetsställen har möjlighet att öka sin produktion med mer än 30 procent, vilket är en minskning med 2 procentenheter jämfört med höstens undersökning. Inom handel finns det största utrymmet för produktionshöjning.

Diagram 3. Andel arbetsställen som utnyttjar personalresurserna nästan fullt ut. Våren 2007 – våren 2013. Norrbottens län. Heldragen linje = historiskt genomsnitt

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

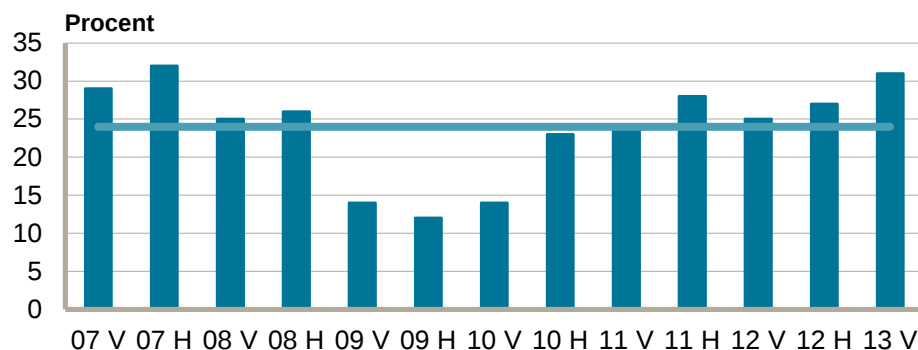
Rekryteringsproblem

I Norrbotten har drygt 30 procent av intervjuade arbetsställen inom privata näringslivet upplevt rekryteringsproblem det senaste halvåret, vilket kan jämföras med rikets snitt som låg på 20 procent. Andelen arbetsställen som upplevde brist på arbetskraft inom det privata näringslivet i länet har ökat med fyra procentenheter sedan höstens undersökning. Under de senaste sex månaderna var bristen störst inom gruvnäringen, IT, hotell och restaurang samt byggverksamhet. Exempel på yrken där företagen upplevt brist är kockar med erfarenhet, guider, systemerare och programmerare, civilingenjörer/

ingenjörer/tekniker inom maskinteknik, el-teleteknik, byggteknik, gruvteknik och metallurgi samt anläggningsmaskin-, skogsmaskin- och lastbilsförare. Ett flertal av arbetsställen inom privata näringslivet som angav rekryteringsproblem lyckades inte rekrytera eller också tog rekryteringen längre tid än normalt. Andra konsekvenser av arbetskraftsbristen var att befintlig personal fick arbeta mera eller att arbetsställena var tvungna att tacka nej till order.

Inom offentlig sektor i Norrbotten var det närmare 47 procent (rikssnitt 38 procent) av de intervjuade verksamheterna som hade upplevt brist på arbetskraft det senaste halvåret, det är fyra procentenheter lägre än vid hösten undersökning. Exempel på bristyrken inom offentlig verksamhet är läkare, barnmorskor och sjuksköterskor med specialinriktning, förskollärare, grund- och gymnasieskollärare, speciallärare och lärare i praktiska och estetiska ämnen. Ett flertal av länets glesbygdskommuner har även stora svårigheter att rekrytera lednings- och handläggarpersonal med akademisk utbildning inom exempelvis ekonomi, teknik, miljö och skola. Väsentligt är dock att poängtera att det inte är någon allmän brist på arbetskraft i länet i och med att arbetslösheten fortfarande ligger kvar på en relativt hög nivå. Bristen uppstår när arbetsmarknadens krav på kvalificerad arbetskraft inte alltid kan mötas av motsvarande kompetens hos dem som saknar arbete, och då är det mer korrekt att tala om en kompetensbrist och inte om generell arbetskraftsbrist.

Diagram 4. Andel arbetsställen som har angett att de upplevt brist på arbetskraft vid rekrytering under det senaste halvåret. Våren 2007 – våren 2013. Norrbottens län.

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

Varsel

Antalet lagda varsel om uppsägning är en viktig indikator för arbetsmarknadssituationen. Dock är det viktigt att poängtera att anmälda varsel inte alltid leder till uppsägningar utan kan vara mer av en försiktighetsåtgärd i ett läge där det råder osäkerhet om hur konjunkturen kommer att utvecklas. Uppsagda blir heller inte alltid arbetslösa utan de kan gå vidare till andra jobb, börja studera eller avsluta sin yrkeskarriär. Under perioden

januari till och med april 2013 har 363 personer i länet varslats om uppsägning. Det är ett 30-tal färre jämfört med samma period året innan. Av inkomna lagda varsel under året så kommer närmare 20 procent från information- och kommunikation, cirka 18 procent från byggsektorn och knappt 14 procent från tillverkningsindustrin. Under 2013 bedöms antalet lagda varsel att ligga i paritet med eller något under 2012 års nivå.

Tabell 1. Antal varslade personer per år. Norrbottens län.

År	Antal varslade
2004	1 014
2005	1 200
2006	1 113
2007	600
2008	2 350
2009	2 605
2010	1 178
2011	878
2012	1 460
2013 (t.om. april)	363

Källa: Arbetsförmedlingen.

Sysselsättningen i länet

Mellan 2008 och 2009 minskade antalet sysselsatta (dagbefolkning) i åldrarna 16-64 år med cirka 4 600 personer, från 113 800 till 109 200 som en direkt effekt av finanskrisen. Norrbottens sysselsättningsminskning motsvarade cirka fyra procent, vilket kan jämföras med riket som hade en minskning med cirka tre procent. Från den senaste bottennoteringen 2009 fram till 2011 har sysselsättningen i länet så väl som i riket ökat med cirka fyra procent, För länets del handlar det om en antalsmässig ökning med drygt 4 400 personer, vilket innebär att antalet sysselsatta kvartal fyra 2011 var ca 113 600. Fram till kvartal fyra 2012 bedöms sysselsättningen ha ökat ytterligare med cirka 300 personer. Vår bedömning är att sysselsättningen ökar med ca 1 100 under prognosperioden, vilket innebär att bedömd sysselsättning kvartal fyra 2014 uppgår till 115 000.

Tabell 2. Sysselsättningsutvecklingen under prognosperioden.

Jämförelse med samma kvartal året innan. Norrbottens län.

	Kvartal 4 2013	Kvartal 4 2014
Jord- och skogsbruk	→	→
Byggverksamhet	→	↗
Industri	→	↗
Privata tjänster	↗	↗
Offentliga tjänster	→	→
Totalt	300	800

Källa: Arbetsförmedlingen. Bedömningen avser förvärvsarbetande dagbefolkning (16-64 år).

Näringsgrenar och yrken

Jord- och skogsbruk

Jord- och skogsbruket inklusive fiske sysselsatte år 2011 cirka 2 600 personer (dagbefolkning) eller 2,3 procent av samtliga sysselsatta i åldersgruppen 16-64 år, detta enligt SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik. Under prognosperioden 2013 – 2014 uppnår närmare 200 personer av dessa en pensionsålder på 65 år. Enligt tillfrågade arbetsställen hösten 2012 bedömde merparten av tillfrågade en oförändrad eller minskande efterfrågan de kommande sex månaderna. Resultat vid vårens intervjutillfälle visade en oförändrad eller svagt ökande efterfrågan. Landets mjölk- och köttproducenter har under en längre tid blivit utsatta för hård utländsk konkurrens av importerade varor. Detta i kombination med höga produktionskostnader har inneburit en minskande lönsamhet hos ett flertal verksamheter. Ett antal bönder växlar över till att driva ekologiska jordbruk som i dagsläget har en högre lönsamhetsgrad. Majoriteten av de intervjuade arbetsställena inom jordbruket bedömer en oförändrad eller något ökande efterfrågan av sina varor och tjänster det kommande sex månaderna och kommande året. Kompletterande verksamheter som exempelvis entreprenadarbeten, turismverksamhet och produktion av förnybar energi är vanligt förekommande inom branschen.

Inom skogsbruket bedömer majoriteten av de intervjuade arbetsställena en oförändrad eller marginellt ökande efterfrågan under det kommande halvåret. Inför det kommande året är man dock något mer försiktiga, något fler bedömer en minskad än en ökande efterfrågan. Den försiktiga efterfrågeutvecklingen inom skogsbruket är sannolikt en följd av en fortsatt stark svensk krona som missgynnar näringens konkurrenskraft gentemot omvärlden. Bristen på skogsmaskinförare kvarstår och är ett stort bekymmer för branschen. Ett bekymmer som förvärras av att intresset bland ungdomar att utbilda sig till yrken inom skogsnäringen har minskat.

Industri

Tillverkningsindustrin inklusive mineralutvinning, energiförsörjning, miljöverksamhet, renings- och avfallsanläggningar, el-, gas-, värme-, vatten- och reningsverk sysselsatte år 2011 cirka 17 800 personer (dagbefolkning 16-64 år) eller cirka 15,7 procent av samtliga sysselsatta i länet, enligt SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik. Under prognosperioden 2013 – 2014 uppnår drygt 900 personer en pensionsålder på 65 år. Det världsekonomiska läget har påverkat delar av länets tillverkningsindustri negativt och då i synnerhet verksamheter som är underleverantörer till industrier som drabbats hårt av minskad efterfrågan. En minskande efterfrågan under det senaste halvåret kan noteras inom trä-, metall-, och plast- och gummiproduktionen. Tillverkning av elapparatur, data, optik, elektronik och livsmedel har haft en mer gynnsam efterfrågan det senaste halvåret.

Även tillverkning och entreprenörsverksamhet med koppling till gruvnäringen har påverkats något mindre negativt det senaste halvåret. Samtliga delar av tillverkningsindustrin har optimistiska bedömningar om efterfrågan för så väl det kommande halvåret som året. Noteras bör att branschens bedömningar försvårats på grund av att orderstockarna oftast är korta.

Inom länets *gruvverksamhet* bedömer en majoritet av arbetsställena en oförändrad eller något ökande efterfrågan av sina produkter under det kommande halvåret. Inom gruvnäringen har samtliga intervjuade arbetsställen upplevt brist på arbetskraft det senaste halvåret.

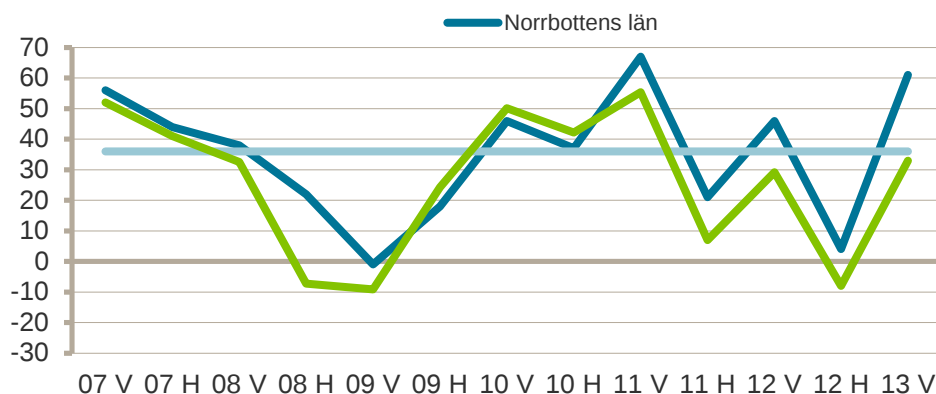
Inom *pappers- och pappersvarutillverkning* har efterfrågan det senaste halvåret legat på en oförändrad nivå och bedöms så göra inför det kommande året. Intervjuade arbetsställen inom sågverksindustrin bedömer en marginellt ökande efterfrågan det närmaste året. De olika inriktningarna inom trä påverkas i stor utsträckning av en negativ exportmarknad, höga råvarupriser, minskat byggande och en stark svensk krona, vilket innebär att svängningarna i efterfrågan kan variera kraftigt. Utöver detta så kämpar sågverksindustrin i landet med en överetablering inom branschen.

Verkstadsindustrier i länet som inte har koppling till gruvindustrin har en något mer återhållsam bedömning om framtida efterfrågan av sina varor och tjänster.

Närmare 38 procent av intervjuade arbetsställen inom tillverkningsindustrin uppger att de upplevt brist på arbetskraft det senaste halvåret, vilket är 9 procentenheter fler än under hösten 2012. Intresset för industriutbildningar har haft en minskande tendens under en längre tidsperiod. Nya former av utbildning som exempelvis teknikcollege eller annan utbildningsform som attraherar både ungdomar och andra intresserade för arbete inom industri måste till för att inte de stora framtida pensionsavgångarna ska förvärra en redan svår bristsituation inom branschen.

Ett urval av upplevda bristyrken: civilingenjörer och ingenjörer inom de flesta tekniska inriktningar, elektriker och mekaniker för tunga fordon.

Diagram 5. Arbetsförmedlingens konjunkturindex. Arbetsställen inom industrin. Norrbottens län. Våren 2007 – våren 2013

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

Under de kommande sex månaderna är det nästan 64 procent av det totala antalet arbetsställen inom industri som bedömer att efterfrågan kommer att öka och 3 procent som bedömer att den kommer att minska, vilket ger ett netttotal på 61 procent.

Byggverksamhet

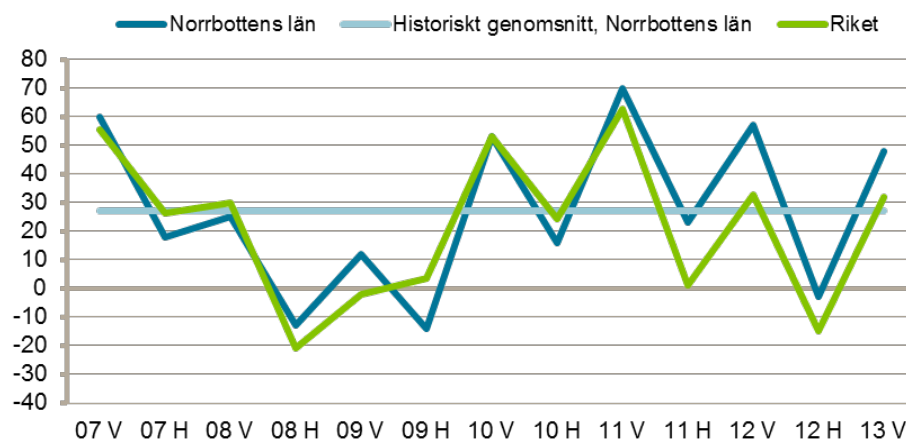
Byggverksamheten sysselsatte 2011 drygt 10 500 personer (dagbefolkning, 16-64 år) eller cirka 9,0 procent av samtliga sysselsatta i länet, enligt SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik. Under prognosperioden 2013 – 2014 uppnår drygt 440 personer en pensionsålder på 65 år.

Det senaste halvåret har endast husbyggnation haft en ökande efterfrågan. Under det kommande halvåret bedömer 48 procent av arbetsställen inom byggverksamheten en ökad efterfrågan. Störst optimism råder inom anläggningssidan där nästan tre fjärdedelar bedömer en ökad efterfrågan. Husbyggnation och delar av specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet- dit el, vvs, mark- och grund hör- bedömer även de en ökad efterfrågan under det närmaste halvåret. Bostads- och anläggningsbyggande pågår i relativt stor omfattning i länets gruvorter och större kustkommuner.

Vindkraftsutbyggnaderna i Markbygden samt andra planerade vindkraftsparker medför en ökad efterfrågan av arbetskraft inom transport, anläggning, uppbyggnad, el och underhåll de närmaste åren. Hushållens ökande intresse och möjligheter till ROT-avdrag håller de mindre bygghantverkarnas efterfrågan runt om i länet på en fortsatt hög nivå. De stora svårigheterna för lärlingar inom bland annat el och VVS att komma ut på arbetsmarknaden kvarstår. Närmare 48 procent av arbetsställen uppger att de upplevt brist på arbetskraft under de senaste sex månaderna. Det är en ökning med nästan 9 procentenheter sedan hösten 2012. Ett urval av upplevda bristyrken: Byggnadsingenjörer/tekniker, arbetsledare, installationselektriker, elmontörer,

elreparatörer och anläggningsmaskinförare. Allt fler arbetsställen signalerar även en oro inför framtida ersättningsrekryteringsproblem på grund av tilltagande pensionsavgångar.

Diagram 6. Arbetsförmedlingens konjunkturindex. Arbetsställen inom byggverksamhet. Norrbottens län. Våren 2007 – våren 2013

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

Under de kommande 6 månaderna är det nästan 55 procent av det totala antalet arbetsställen inom bygg som bedömer att efterfrågan kommer att öka och 7 procent som bedömer att den kommer att minska, vilket ger ett netttotal på 48 procent.

Privata tjänster

Privata tjänster sysselsatte år 2011 cirka 42 500 personer (dagbefolkning) eller cirka 36 procent av samtliga sysselsatta i länet, enligt SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik. Under prognosperioden 2013 – 2014 uppnår cirka 1 800 personer en pensionsålder på 65 år. Privat tjänstesektor omfattar en stor mängd delsektorer. Det är också den sektor som har expanderat kraftigast under de senaste åren, särskilt när gäller antalet sysselsatta. En ökad användning av olika företagstjänster, bemanningsföretag, resande, konsumtion, privatisering av offentliga verksamheter och möjlighet till RUT-avdrag (rengöring, underhåll och tvätt) är några bidragande anledningar till den stora sysselsättningsökningen.

Handel

Handeln har under de senaste sex månaderna haft en bättre efterfrågan på sina varor och tjänster än vad man bedömde hösten 2012. Det är framför allt motorfordons- och detaljhandeln som haft en bättre efterfrågan. För det närmaste halvåret bedömer drygt sju av tio av intervjuade arbetsställen inom handeln en ökande efterfrågan. Mest

optimistiska är man inom motorfordonshandeln där trenden med köp av större och dyrare bilar fortsätter. Även detalj- och dagligvaruhandeln bedömer en ökad omsättning runt om i länet. Etablering av nya företag inom detaljhandeln fortsätter öka runt om i länets olika handelsområden och då i synnerhet i Malmfältskommunerna. Den låga euro-kursen gynnar handeln på finsk sida och innebär att handeln i Haparanda och de östra delarna av länet påverkas negativt. Handeln i de västliga gränskommuner där Arvidsjaur utgör något av ett handelsnav har en stabil efterfrågan på varor och tjänster. Inga större rekryteringsproblem signaleras eftersom det oftast inte krävs någon formell utbildning. Vid rekrytering till branschen värdsätts ett säljande förhållningssätt, trevligt kundbemötande och i vissa lägen specifika produktkunskaper.

Transportsektorn

Transport har under de senaste sex månaderna haft en betydligt bättre efterfrågan på sina varor och tjänster än vad man bedömde hösten 2012. Då bedömde branschen att efterfrågan skulle bli relativt oförändrad. Resultatet för de senaste sex månaderna blev att nästan en tredjedel av intervjuade arbetsställen hade haft en ökad efterfrågan. För det kommande halvåret bedöms efterfrågan fortsätta i samma positiva utsträckning. Transportbranschen kommer i hög utsträckning fortsätta att gynnas av den efterfrågan som finns inom gruv- och övrig basindustri och de investeringar som sker inom bygg- och anläggning samt vindkraftsverksamheten. Godstransporter utgör den dominerande delen av allt transportarbete. Efterfrågan på lastbils- och långtradarchaufförer är stor i nuläget och kommer att öka som en följd av ökande malmtransporter, utbyggnad av vindkraftsparker och framtida pensionsavgångar. Biltestverksamheterna i västra länsdelarna är mycket säsongbetonade men har de senaste åren startat sina aktiviteter tidigare på grund av ett ökat intresse för testning. 19 procent av arbetsställena har uppgett brist på arbetskraft det senaste halvåret. Upplevda bristyrken runt om i länet är lastbils-, långtradar- och lokförare samt transportledare.

Information och kommunikation

Näringen omfattar bland annat telekommunikationer, datakonsultverksamhet och förlagsverksamhet. Majoriteten av intervjuade arbetsställen har de senaste sex månaderna haft en ökande efterfrågan och bedöms fortsatt ha det de kommande sex månaderna. Det är framför allt inom telekommunikation där efterfrågan varit och fortsätter vara ökande. En väl fungerande informations- och kommunikationsteknik är en förutsättning för att stärka konkurrenskraften och välfärden i länet. It-företagen i länet har ett fortsatt högt internationellt anseende. Orderingången för dataföretagen ligger kvar på en relativt stabil nivå och förväntas så förbli under prognosperioden. Trots att branschen i nuläget upplever att det inte är så stora bekymmer med att få tag på arbetskraft så har

drygt hälften av de intervjuade arbetsställena upplevt brist på arbetskraft det senaste halvåret. Ett urval av upplevda bristyrken: datatekniker, mjukvaru- och systemutvecklare.

Bank- och försäkringsverksamhet

Bank- och försäkringsverksamheten har haft en ökande efterfrågan av sina tjänster under det senaste halvåret och bedömer att den kommer att fortsätta öka det kommande halvåret. Webbaserade kundrelationsverktyg fortsätter att utvecklas, vilket medför att nyrekrytering av personal bara sker i begränsad omfattning. Ingen av de intervjuade arbetsställena i denna undersökning har upplevt någon brist på arbetskraft de senaste sex månaderna.

Företagstjänster

Företagstjänster inrymmer ett brett spektra av verksamheter som konsultverksamhet inom bygg, teknik och ekonomi, uthyrning, bemanning, callcenterverksamhet, juridisk rådgivning och lokalvård. Flertalet av dessa verksamheter har haft en relativt bra efterfrågan det senaste halvåret och bedöms få en fortsatt god orderingång under kommande sex månader. Inom fastighetsservice dit lokalvård hör har närmare 70 procent av intervjuade arbetsställen haft en ökande efterfrågan det senaste halvåret och de bedömer att ökningen fortsätter under de kommande sex månaderna. Intervjuade arbetsställen inom tekniska/ekonomiska/juridiska konsulttjänster har haft en oförändrad efterfrågan det senaste halvåret och bedömer en liknande utveckling för de kommande sex månaderna. Konsulttjänster till företag har dock haft en mer gynnsam utveckling och bedömer att den utvecklingen fortsätter det närmaste sex månaderna.

Callcenterverksamheterna i länet har en stabil efterfrågan och bedöms så få även under den närmaste framtiden. Sammantaget bedömer Arbetsförmedlingen att antalet sysselsatta inom företags- och uppdragstjänster kommer att öka.

Hotell och restaurang

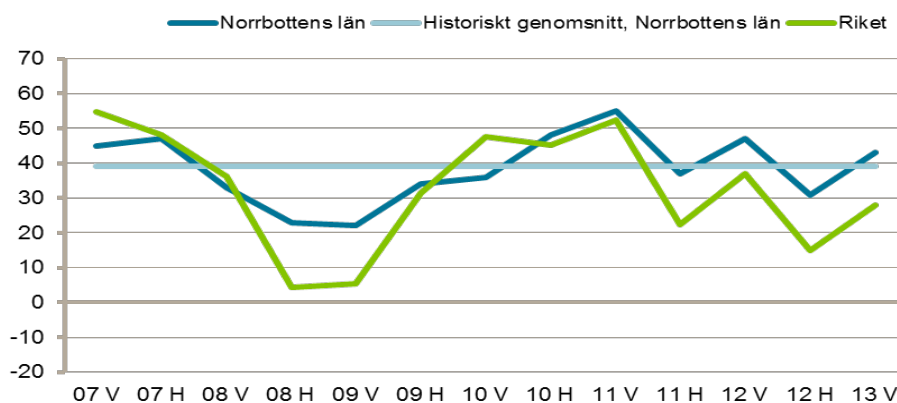
Branschen är en servicenäring som vuxit kraftfullt de senaste åren som en följd av gruvexpansionen, ökad biltestverksamhet, ökad turism och även av förändrade levnadsvanor där det blir mer vanligare att folk intar sina måltider i restaurangmiljö. Tillfrågade arbetsställen inom hotell och restaurangbranschen har dock de senaste sex månaderna haft en något sämre efterfrågeutveckling än vad som bedömdes under hösten 2012. Det är relativt stora variationer runt om i länet såtillvida att i länets biltestområde och i Kiruna med omnejd så har merparten av intervjuade arbetsställen haft en ökande efterfrågan och i länets östra delar har efterfrågan legat på en något lägre nivå. För de kommande sex månaderna bedömer cirka hälften av tillfrågade arbetsställen en ökande efterfrågan. Påpekas bör att stora säsongsvariationer förekommer i branschen, vilket medför att det säsongsmässigt finns stora behov av serviceinriktade hovmästare,

bartenders, servitörer och guider. Cirka 35 procent av intervjuade arbetsställen inom hotell- och restaurang har upplevt brist på arbetskraft det senaste halvåret, vilket är cirka 7 procentenheter färre än under hösten 2012. Främst rör bristen självgående och ansvarstagande kockar med fördjupade yrkeskunskaper. Under årets första två månader har antalet gästnätter ökat med drygt 7 procent jämfört med samma period 2012. Stora möjligheter för en ökad upplevelse-, natur-, och kulturbaserad turism finns i länet enligt ett flertal branschspecialister. Den stora utmaningen och nyckelfrågan för att bemöta det ökande intresset för turistandet i Norrbotten är hur behovet av såväl utbildade guider som nya turistentreprenörer kan tillgodoses.

Privat utbildning, vård och omsorg

Närmare 33 procent av arbetsställena inom privat utbildning och vård har haft en ökande och resterande en oförändrad efterfrågan de senaste sex månaderna. Inför de kommande sex månaderna bedömer två tredjedelar av de tillfrågade att efterfrågan av deras tjänster kommer att bli oförändrad. Noteras kan att på ett års sikt bedömer ett fåtal av de tillfrågade arbetsställen att efterfrågan kommer att minska något marginellt, vilket inte har skett sedan våren 2010. Cirka en tredjedel av tillfrågade arbetsställena inom privat utbildning och privat vård har upplevt brist på arbetskraft det senaste halvåret.

**Diagram 7. Arbetsförmedlingens konjunkturindex.
Arbetsställen inom privata tjänster. Norrbottens län. Våren 2007 – våren 2013**

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

Under de kommande 6 månaderna är det 52 procent av det totala antalet arbetsställen inom privata tjänster som bedömer att efterfrågan kommer att öka och 9 procent som bedömer att den kommer att minska, vilket ger ett netttotal på 43 procent.

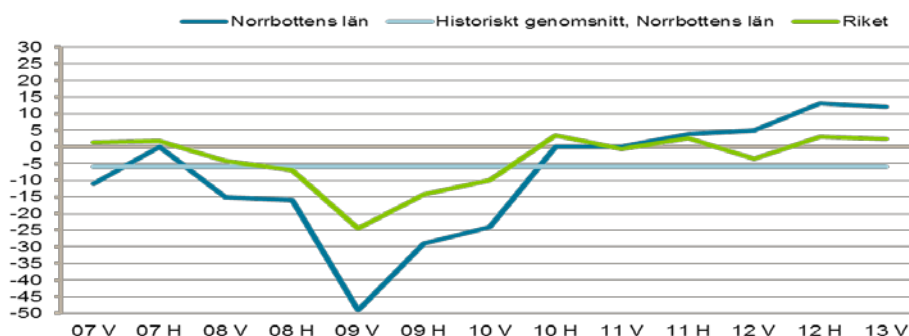
Offentliga tjänster

Offentliga tjänster sysselsatte 2011 cirka 41 000 personer (dagbefolkning 16-64 år) vilket motsvarar cirka 36 procent av samtliga sysselsatta i länet, enligt SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik. Under de senaste sex månaderna har merparten av intervjuade verksamhetsområden haft en oförändrad efterfrågan på sina tjänster. Inom vård och omsorg så var det dock nästan 60 procent av de tillfrågade som hade haft en ökande efterfrågan. Inom gymnasieskolan har lika många tillfrågade arbetsställen svarat minskande som ökande. Inför de kommande sex månaderna bedömer cirka 59 procent en oförändrad efterfrågan. Samtliga verksamhetsområden förutom gymnasieskolan har fler som bedömer en ökande än som bedömer en minskande efterfrågan. På ett års sikt har drygt 71 procent bedömt en oförändrad efterfrågan. Sammanfattningsvis för det närmaste året är att efterfrågan inom vård och omsorg fortsätter att öka och att det inom gymnasieskolan fortsätter att minska. Under prognosperioden 2013– 2014 uppnår närmare 3 000 personer en pensionsålder på 65 år. Volymmässigt fortsätter de största ersättningsrekryteringarna att ske inom vård- och omsorg och pedagogisk verksamhet. Stora avgångar sker även inom de tekniska, administrativa och ekonomiska områdena. Noteras kan att bara inom fyrkantområdet (Luleå, Piteå, Boden, Älvsbyn) kommer det under de närmaste två åren finnas ett behov av att ersättningsrekrytera drygt 1 800 personer. Ett stort bekymmer i ett flertal av länets mindre kommuner är att antalet nytilträdande ungdomar på arbetsmarknaden totalt sett inte ens täcker de avgångar som sker inom enbart offentlig verksamhet. De mindre inlandskommuner signalerar redan i nuläget betydande svårigheter att tillsätta tjänster med någon form av krav på akademisk examen.

Närmare hälften av tillfrågade verksamhetsområden inom offentliga sektorn har det senaste halvåret upplevt rekryteringssvårigheter, vilket är ungefär lika stor andel som under hösten 2012. Ett urval av upplevda bristyrken det senaste halvåret: grundskollärare, gymnasielärare i yrkesämnen, praktiskt-estetiska ämnen och allmänna ämnen, speciallärare, förskollärare och fritidspedagoger. Struktur- och organisationsförändringar fortsätter kontinuerligt inom hälso- och sjukvården på grund av länets negativa befolkningsutveckling som påverkar de olika verksamhetsområdenas ekonomiska situation. Även det fria vårdvalet påverkar utvecklingen hos offentlig vård i viss utsträckning. Ett urval av upplevd bristyrken de senaste sex månaderna inom vårdsektorn: tandläkare, barnmorskor, läkare och sjuksköterskor inom medicin/kirurgi och geriatrik. Arbetsmarknadssituationen för undersköterskor och personliga assistenter är något av en paradox: stor efterfrågan samtidigt som många utbildade i yrkena är helt eller delvis arbetslösa. Länets utbildningsväsende, arbetsgivare samt andra berörda aktörer på arbetsmarknaden står inför en mycket stor utmaning när det gäller att vända den negativa trend som finns för att utbilda sig till arbete inom bland annat vård- och omsorg

och skola. Sammantaget kommer med största sannolikhet nuvarande och framtida rekryteringssvårigheter att äventyra många kommunmedborgares rättighet till lagstadgad utbildning, vård, omsorg och annan service. Antalet sysselsatta bedöms bli relativt oförändrat under prognosperioden.

Diagram 8. Arbetsförmedlingens verksamhetsindex för offentliga tjänster. Norrbottens län. Våren 2007 – våren 2013

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

Under de kommande 6 månaderna är det 27 procent av det totala antalet verksamhetsområden inom offentliga sektorn som bedömer att efterfrågan kommer att öka och 15 procent som bedömer att den kommer att minska, vilket ger ett nettotal på 12 procent.(rikets nettotal 2,5 procent)

Utbudet av arbetskraft

De senaste 20 åren har länets befolkning i åldersgruppen 16-64 år minskat med totalt cirka 16 000 personer. Bara sedan 2009 har det skett en minskning i åldersgruppen 16-64 år med cirka 4 300 personer. Merparten av minskningen, 4 000 av 4 300 sker efter att personerna uppnått 30 års ålder. Trenden förväntas fortgå om de prognoser som SCB räknat fram till och med år 2025 slår in. Framför allt minskar arbetskraftutbudet för svenskfödda män och kvinnor. Till skillnad från nästan alla övriga län kommer Norrbotten inte heller att få tillskott i någon större omfattning av personer från andra länder.

Utbildning

Antalet ansökningar till landets och länets universitet och högskolor har ökat kraftigt under hösten 2012, vilket är en normal effekt när man förväntar sig ett sämre arbetsmarknadsläge. Luleå tekniska universitet med stark koppling till näringslivsforskning och regional utveckling har ökat sin attraktionskraft markant under de senaste åren. Trots att ökningen av heltidsstuderande innebär ett minskat tillskott till arbetskraften så måste det ses utifrån ett positivt perspektiv eftersom

kompetensbristsignalerna i länet har blivit allt starkare de senaste åren. Antalet personer som väljer studier i stället för att stå till arbetsmarknadens förfogande bedöms minska i takt med att efterfrågan på arbetskraft ökar.

Ohälsa

Personer som har sjukersättning på heltid ingår inte i arbetskraften. Ohälsotalet är Försäkringskassans mått på frånvarodagar som ersätts från sjukförsäkringen (sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning samt sjuk- och aktivitetsersättning) under en 12-månadersperiod. Ohälsotalet 2012 var 32,3 procent för Norrbottens län och 27 procent för riket. Ohälsotalet för kvinnor låg på 38,7 procent (riket 32) och för män på 26,4 procent (riket 22,1). För länet var det en minskning med 1,3 procentenheter för respektive kön sedan 2011. Länets ohälsotal har stadigt minskat och därmed gett ett positivt tillskott till arbetskraften. Arbetskraften påverkas positivt även av snabbare och bättre rehabilitering på arbetsplatserna.

Pendling över läns- och riksgränser

Arbetspendling över länsgränserna innebär att den potentiella arbetskraften i ett län inte bara innefattar länets befolkning. Arbetskraftsutbudet på den lokala arbetsmarknaden omfattar därmed en befolkning som inte nödvändigtvis bor inom samma länsgräns. Enligt SBCs siffror för 2011 så är inpendlingen till Norrbottens län cirka 200 färre än utpendlingen som ligger på knappt 4 000. Största andel inpendlare kommer från grannlänet Västerbotten. Största utpendlingen från länet sker till Stockholm där närmare 40 procent av utpendlarna har sin arbetsplats. Länet har även en naturlig ut- och inpendling till grannländerna Norge och Finland där gränsregionen kan ses som en regional arbetsmarknad. Prognos för de närmaste åren är att det blir fler inpendlare än utpendlare i länet, detta i takt med att behovet av arbetskraft ökar inom gruvnäringen och de näringar runt om i länet som gynnas av den expansionen.

Öppet arbetslösa och sökande i program

I kommande avsnitt används begreppet *totalt antal inskrivna arbetslösa* för den samlade gruppen öppet arbetslösa och deltagare i program med aktivitetsstöd.

Arbetslöshetens utveckling

Flödena till och från det totala antalet inskrivna arbetslösa består av nyinskrivna och personer som fått arbete. Under första kvartalet i år har genomsnittet för antalet nyinskrivna arbetslösa legat på cirka 770 personer per månad, vilket är drygt 60 färre per månad jämfört med samma period 2012. Av det totala antalet inskrivna arbetslösa under

det första kvartalet 2013 gick 930 personer i genomsnitt per månad till arbete, vilket i genomsnitt var 20 personer färre per månad jämfört med motsvarande kvartal 2012. Det var cirka 100 fler män än kvinnor som gick till arbete per månad. Under kvartal ett 2013 var arbetslösheten i Norrbottens län 9,3 procent, vilket kan jämföras med motsvarande kvartal 2012 då den var 9,9 procent. Andelsmässigt hade vi den största minskningen i Jokkmokk och Kalix som hade minskat med 1,6 respektive 1,3 procentenheter. Antalet sysselsatta har under det senaste året ökat något mer än arbetskraftsutbudet och har därmed pressat arbetslösheten nedåt. Regionalt kommer arbetslösheten fortsatt att vara högst i östra Norrbotten. Malmfälten får en fortsatt mycket god arbetsmarknad som håller nere arbetslöshetssiffrorna på en låg nivå. Den ökande biltestverksamheten förbättrar arbetslöshetssituationen säsongsmässigt i västra Norrbotten. I fyrkantkommunerna som har ett mer tjänsteinriktat och brett näringsliv samt stora offentliga verksamheter bedöms arbetslösheten bli relativt oförändrad, detta beroende på de stora behov av ersättningsrekryteringar som finns inom exempelvis offentlig sektor.

Den öppna arbetslöshetens utveckling

Antalet öppet arbetslösa under respektive månad kvartal ett 2013 låg i snitt 450 personer lägre jämfört med motsvarande månad kvartal ett 2012. Länets andelsmässigt öppna arbetslöshet har under samma period har i genomsnitt legat på 4,3 procent, vilket kan jämföras med riket som haft en öppen arbetslöshet på 4,7.

Under april hade länet knappt 5 000 öppet arbetslösa, vilket var drygt 500 färre än vid motsvarande månad året innan. Under samma tidpunkt kan noteras att fem av länets kommuner Kiruna 2,6 procent, Gällivare 3,3 procent, Piteå 3,5 procent, Luleå 3,7 procent och Boden 4,2 procent samtliga låg under rikets genomsnittssiffra 4,3 procent för den öppna arbetslösheten. Vid jämförelse av Haparanda med övriga landet så var det endast tre kommuner som hade högre öppen arbetslöshet, Malmö, Eskilstuna och Södertälje. Den öppna arbetslösheten i länet prognostiseras ligga på cirka 3,9 procent under kvartal fyra 2014.

Utveckling av deltagare i program med aktivitetsstöd

Antalet deltagare i program med aktivitetsstöd det första kvartalet 2013 låg i genomsnitt cirka 350 färre per månad jämfört med motsvarande månad första kvartalet 2012. Under april månad i år var det drygt 6 200 i program med aktivitetsstöd, vilket är drygt 350 färre än vid motsvarande månad året innan. I det antalsmässigt största programmet jobb- och utvecklingsgarantin (inkl. sysselsättningsfasen) som syftar till att ge stöd och hjälp till dem som varit frånvarande från arbetsmarknaden under en längre tid var det cirka 3 000 inskrivna i april månad, vilket är nästan 500 personer färre än under motsvarande månad året innan. Sedan halvårsskiftet 2012 har antalet deltagare i programmet legat på en

relativt stabil nivå omkring 3 000 personer per månad. Antalet kvinnliga deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin är något lägre än männens deltagande, 1 340 kvinnor och 1 660 män. Fördelningen mellan olika utbildningsnivåer i jobb och utvecklingsgarantin var vid slutet av april 25 procent med förgymnasial utbildning, 60 procent med gymnasial utbildning och 15 procent med eftergymnasial utbildning. Under april 2012 hade andelen för grupperna med förgymnasial utbildning, gymnasial utbildning och efter-gymnasial utbildning i programmet minskat med 12 respektive 16 respektive 11 procent jämfört med april 2012.

Jobbgarantin för ungdomar är det största programmet för ungdomar och syftar till att hjälpa arbetslösa i åldrarna 16 till 24 år som har varit inskrivna som arbetslösa på Arbetsförmedlingen i sammanlagt 90 kalenderdagar. Denna insats hade i april 2013 cirka 200 personer färre inskrivna vid jämförelse med samma månad året innan, en minskning från 1 650 till 1 450 personer. Sedan våren 2012 har antalet deltagare i programmet legat och pendlat mellan drygt 1 000 och 1 500 personer per månad. Fördelningen mellan olika utbildningsnivåer i jobb och utvecklingsgarantin var vid slutet av april 22 procent med förgymnasial utbildning, 74 procent med gymnasial utbildning och 4 procent med eftergymnasial utbildning. Under april 2012 hade andelen för grupperna med förgymnasial utbildning, gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning i programmet minskat med 13 respektive 13 respektive 5 procent jämfört med april 2012. Fördelningen mellan unga kvinnor och unga män inom garantin är cirka 38 procent kvinnor och 62 procent män.

Arbetslösheten prognos

Antal totalt inskrivna arbetslösa personer uppgick kvartal fyra 2011 till 11 950 personer, vilket var 500 fler än under kvartal fyra 2012. Prognosen fram till kvartal fyra 2013 är att den totala arbetslösheten minskar ytterligare med cirka femhundra personer och då uppgår till 10 950 personer. Den fortsatta prognosen för utvecklingen av det totala antalet inskrivna hos Arbetsförmedlingen i Norrbottens län fram till kvartal fyra 2014 är att arbetslösheten har minskat med cirka 650 till. Vilket skulle innebära en prognostiserad arbetslöshet på 8,7 procent för kvartal fyra 2013 och 8,1 procent för kvartal fyra 2014. Grunden för denna bedömning är att den konjunkturavmattning som stora delar av landet upplever inte har drabbat länet i samma utsträckning tack vare en fortsatt relativt positiva efterfrågan inom gruvnäringen samt de kringeffekter näringen genererar. Befolkningen i arbetsför ålder 16-64 år beräknas minska under prognosperioden, vilket även den bidrar till färre arbetslösa.

Tabell 3. Totalt antal inskrivna arbetslösa. Norrbottens län.

	Antal	Förändring mot motsvarande kvartal året innan
2012 kvartal 4	11 437	-4,3%
2013 kvartal 4	10 950	-4,3%
2014 kvartal 4	10 300	-5,9%

Källa: Arbetsförmedlingen.

Arbetslöshetens struktur

Den arbetsmarknad som gynnats under de senaste åren rör sig till stora delar om arbeten inom traditionellt mansdominerade näringar som gruva, industri och bygg- och anläggning. I takt med ökade ersättningsrekryteringar på grund av pensionsavgångar inom den offentliga sektorn (där majoriteten av de anställda utgörs av kvinnor) så kommer även den kvinnodominerade arbetsmarknaden att gynnas i högre utsträckning.

Lägre arbetslöshet

Under kvartal ett 2013 var länets genomsnittliga arbetslöshet 9,3 procent, vilket var en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med motsvarande period 2012. Det kan jämföras med riket som hade en ökning med 0,2 procentenheter. Det första kvartalet 2013 så var 8,5 procent av kvinnorna respektive 9,9 av männen arbetslösa. Det var en minskning för kvinnornas och männens del med 1,2 respektive 0,2 procentenheter. Kvinnornas arbetslöshet var lägre i samtliga kommuner förutom Övertorneå och Arjeplog som hade en marginellt högre(+ 0,4 procentenheter) arbetslöshet vid en jämförelse mellan kvartal ett 2013 och motsvarande kvartal 2012. Trots en marginellt höjd arbetslöshet i Arjeplog så var den lägst i länet, 4,4 procent tätt följt av Kiruna med 4,6 procent. Den högsta kvinnliga arbetslösheten hade vi i Haparanda med 12,0 procent följt av Kalix med 10,8 procent. Vid en jämförelse med kvartal ett 2013 och 2012 så var den manliga arbetslösheten lägre i länets samtliga kommuner förutom Kiruna, Arjeplog, Haparanda, Boden och Övertorneå. Den lägsta manliga arbetslösheten hade vi Kiruna med 4,8 procent och den högsta i Haparanda med 20 procent. Den kvinnliga arbetslösheten var lägre än männens i samtliga av länets kommuner förutom Gällivare där den var 0,7 procentenheter högre. Den största skillnaden mellan kvinnors och mäns arbetslöshet hade vi i Haparanda där den kvinnliga arbetslösheten var hela 8,0 procentenheter lägre än männens och den minsta skillnaden hade vi i Kiruna där den kvinnliga arbetslösheten var 0,2 procentenheter lägre än männens.

Fortsatt hög arbetslöshet bland ungdomar

Under kvartal ett 2013 så var 19,6 procent av den registerbaserade arbetskraften för ungdomar arbetslösa eller deltog i program med aktivitetsstöd, det är en minskning med 2,8 procentenheter jämfört med motsvarande kvartal år 2012. Det kan jämföras med riket som hade en ökning med 0,2 procentenheter. Trots att länet hade den största minskningen av ungdomsarbetslösheten i landet så ligger den kvar på en allt för hög nivå. Ungdomsarbetslösheten i länet varierar kraftigt, från Kirunas låga 9,0 procent till Haparandas höga 30,6 procent. Kiruna, Gällivare, Arjeplog och Pajala hade samtliga en lägre arbetslöshet än snittet för riket som låg på 17,8 procent.

Tuff arbetsmarknad för utrikesfödda

De utrikesfödda möter en tuff arbetsmarknad med uppenbara svårigheter att etablera sig i arbetslivet. Det illustreras av en hög arbetslöshet, 22,9 procent i länet hos de utrikesfödda. I länets samtliga kommuner har gruppen utrikesfödda personer högre arbetslöshet än personer födda i Sverige. Arbetslösheten bland utrikesfödda födda har ökat med 0,1 procentenheter. Att arbetslösheten ökat och att länets arbetslöshet bland utrikesfödda i länet är 2,5 procentenheter högre än i riket som helhet måste anses vara anmärkningsvärt eftersom länets arbetsmarknad har klarat sig förhållandvis bra i den pågående konjunkturavmattningen. Den högsta arbetslösheten bland utrikesfödda hade Boden med 39,1 procent och den lägsta hade Arjeplog med 14,5 procent.

Hög arbetslöshet bland de med endast förgymnasial utbildning

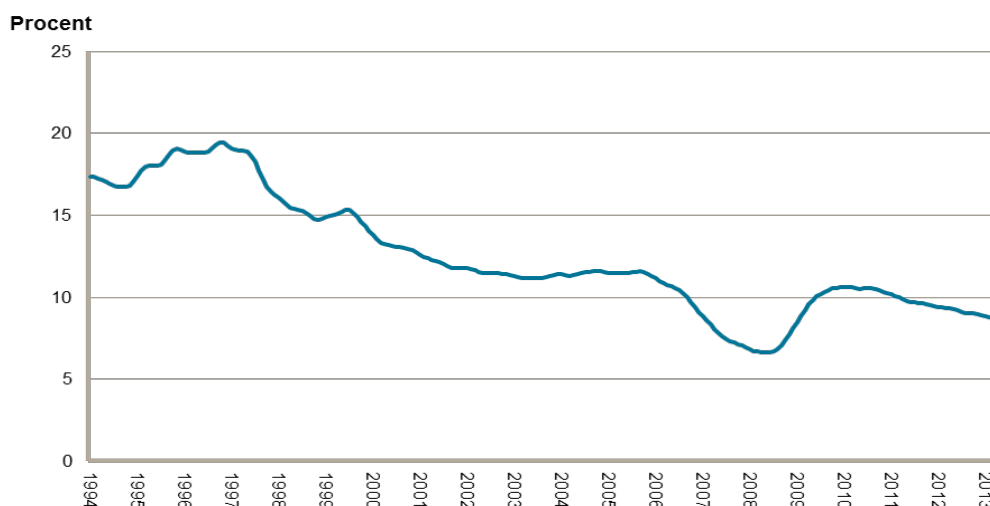
Arbetslösheten bland de med endast förgymnasial utbildning i länet var kvartal ett 2013, 23,3 procent, vilket är en minskning med blygsamma 0,2 procentenheter jämfört med samma kvartal 2012. Arbetslösheten för de med endast förgymnasial utbildning var 3,5 procentenheter högre i länet jämfört med riket som helhet. Gruppens andel i länet utgör nästan en fjärdedel av det totala antalet inskrivna arbetslösa, vilket måste anses som väldigt bekymmersamt med tanke på den tilltagande arbetskraftsbrist som länets arbetsgivare upplever. Arbetslösheten bland de som har gymnasial- och eftergymnasial utbildning var betydligt lägre, deras arbetslöshet uppgick till 9,2 respektive 4,9 procent. Vilket i en riksjämförelse var något högre(+0,5 procentenheter) för de med gymnasial utbildning och något lägre (- 0,4 procentenheter) för de med eftergymnasial utbildning.

Tabell 4. Arbetslöshetens struktur, kvartal 1 2013. Totalt antal inskrivna arbetslösa. Andel av registerbaserad arbetskraft i respektive grupp, procent. Norrbottens län.

Kommun	Totalt 16-64 år	Kvinnor	Män	Unga 18-24 år	Äldre 55-64 år	Inrikes- födda	Utrikes- födda	Utbildning		
								Grund- skola	Gym- nasial	Efter- gymnasial
Anvådsjaur	8,8%	7,8%	9,6%	19,9%	8,3%	7,5%	29,8%	19,9%	8,4%	4,2%
Arjeplog	6,5%	4,4%	8,2%	14,0%	5,4%	5,7%	14,5%	11,5%	6,4%	3,9%
Jokkmokk	9,9%	9,6%	10,1%	21,9%	8,3%	7,7%	31,7%	21,1%	9,4%	5,5%
Övertorneå	12,6%	9,6%	15,0%	26,0%	10,0%	10,4%	36,7%	27,0%	11,1%	6,1%
Kalix	12,0%	10,8%	13,1%	25,9%	10,3%	10,9%	23,5%	24,5%	12,6%	5,3%
Övertorneå	12,5%	9,7%	14,7%	24,3%	11,0%	11,4%	16,4%	26,4%	13,2%	4,7%
Pajala	10,4%	7,5%	12,5%	17,4%	10,8%	9,7%	15,8%	23,4%	9,9%	5,3%
Gällivare	7,8%	8,2%	7,5%	14,0%	5,8%	6,5%	24,6%	22,1%	6,1%	5,7%
Älvsbyn	10,1%	8,9%	11,2%	18,6%	7,6%	8,2%	38,1%	24,4%	9,2%	4,6%
Luleå	9,1%	8,8%	9,4%	19,4%	7,4%	7,8%	21,0%	25,5%	9,8%	4,7%
Piteå	9,0%	8,5%	9,4%	21,4%	6,2%	8,2%	22,7%	20,2%	9,6%	4,8%
Boden	10,4%	9,4%	11,3%	24,2%	5,8%	7,8%	39,1%	30,2%	9,6%	5,0%
Haparanda	16,2%	12,0%	20,0%	30,6%	15,1%	15,4%	17,8%	26,9%	15,6%	11,3%
Kiruna	4,7%	4,6%	4,8%	9,0%	3,9%	3,6%	15,5%	13,3%	3,8%	3,2%
Länet	9,3%	8,5%	9,9%	19,6%	7,3%	7,9%	22,9%	23,3%	9,2%	4,9%
Länet ifjol	9,9%	9,7%	10,1%	22,4%	7,9%	8,7%	22,8%	23,5%	10,0%	5,3%
Riket	8,8%	8,2%	9,3%	17,8%	6,7%	6,6%	20,4%	20,0%	8,7%	5,3%

Källa: Arbetsförmedlingen, SCB.

Diagram 9. Totalt inskrivna arbetslösa i procent av arbetskraften jan 1994 -apr 2013, Norrbottens län

Källa: Arbetsförmedlingen, säsongsrensade data, trendvärden.

Arbetsmarknadspolitiska utmaningar

Arbetsmarknadspolitiken står inför en rad olika utmaningar. Arbetsförmedlingen har fått ett utökat och bredare ansvar för olika grupper av personer som inte har arbete. Alla som vill och kan arbeta ska kunna komma ut i sysselsättning. De nya uppdragen innebär att den som fått sjukpenning eller tidsbegränsad sjukersättning under maximal ersättningstid erbjuds delta i en arbetslivsintroduktion via Arbetsförmedlingen. Sedan några år tillbaka har även Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringsinsatser riktade till nyanlända invandrare. Samordningsansvaret syftar till att påskynda etableringen av nyanlända i samhälls- och arbetslivet. Till detta ska läggas de redan stora utmaningarna för grupper som blev arbetslösa under lågkonjunkturen och de ungdomar som inte slutför sin gymnasieutbildning. Personer utan arbete i grupper med en svag ställning på arbetsmarknaden har det svårare att snabbt hitta ett arbete och hamnar därmed längre och längre ifrån arbetsmarknaden. Sammantaget innebär det att arbetsförmedlingarna i länet möter allt fler personer som behöver längre handläggningstider och flera förberedande insatser för att stärka sina möjligheter till arbete. Åldersavgångarna i länet som kommer att vara omfattande under de närmaste åren bör kunna öka möjligheterna för personer med svagare ställning att komma in i arbetsgemenskapen. För att det ska bli en verklighet så måste Arbetsförmedlingens och andra samhällsinstansers möjligheter, förberedande insatser, och matchning vara effektiva och inriktade mot arbetsmarknadens efterfrågan på arbetskraft. Arbetsgivarna i länet har en helt avgörande roll om det ska bli ett lyckat resultat i arbetslivsintegrationen av grupper som hamnat utanför arbetslivsgemenskapen, detta såtillvida att de måste vara välvilligt inställda till en ökad mångfald i sin egen organisation.

De grupper som bedöms få svårast att snabbt finna arbete under prognosperioden är:

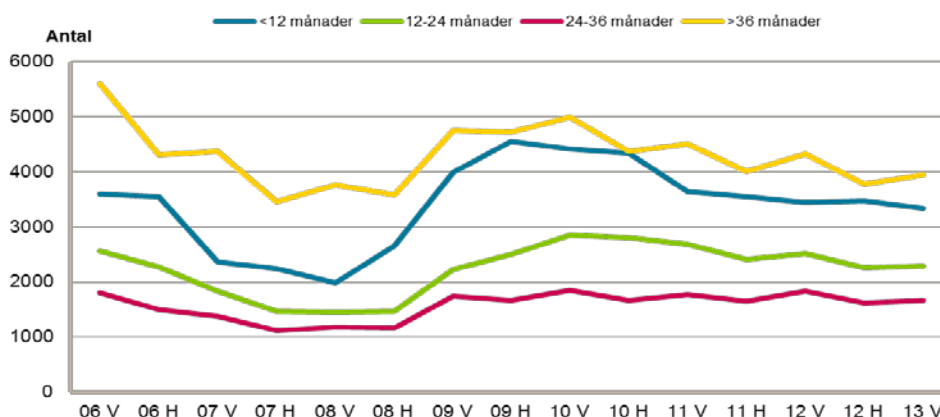
- personer med högst förgymnasial utbildning
- personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga
- utomeuropeisk födda
- arbetslösa inom tillbakagående yrken (strukturarbetslösa).

Utan arbete

Gruppen utan arbete med inskrivningstider upp till ett år har minskat med närmare 25 procent sedan våren 2010 och grupperna med inskrivningstider på mellan 12-24 respektive 24-36 månader har minskat med 20 respektive nio procent. Även gruppen med en inskrivningstid på över tre år har under samma period minskat med 20 procent, men har en svag uppåtgående trend det senaste halvåret. Under april månad 2013 hade 35 procent av det totala antalet inskrivna öppet arbetslösa och i program med

aktivitetsstöd varit utan arbete i mer än tre år, vilket kan jämföras med rikets och grannlandet Västerbottens andel som låg på drygt 29 procent. Med beaktande att det redan efter ett år utan arbete kan innebär ökade svårigheter att ta sig tillbaka till arbetsmarknaden så är det mycket angeläget att antalet personer med långa inskrivningstider inte ökar.

Diagram 10. Totalt antal inskrivna arbetslösa fördelat på sammanlagd tid utan arbete under de senaste 10 åren. Norrbottens län. Våren 2006 – våren 2013

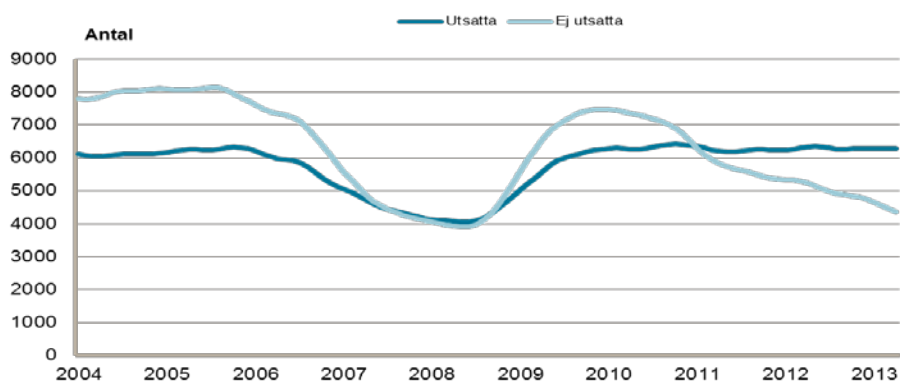

Källa: Arbetsförmedlingen.

Antalet personer i utsatta grupper kvar på en hög nivå

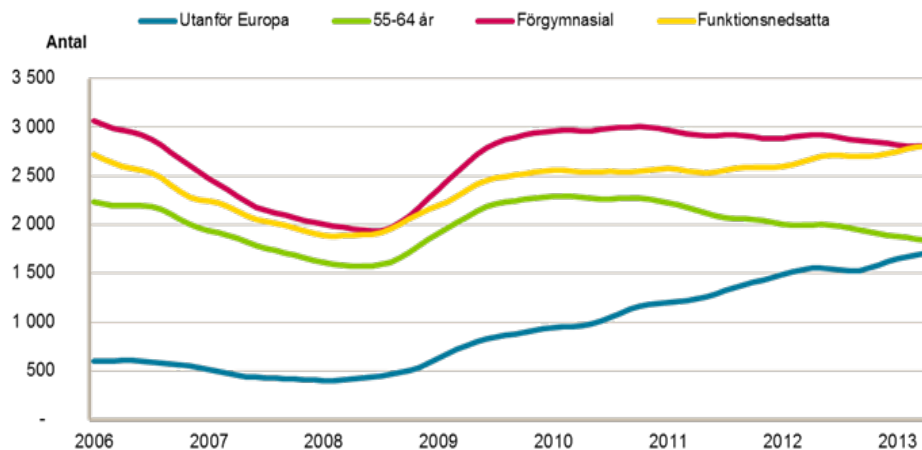
Arbetsförmedlingen har som tidigare berörts sedan några år tillbaka fått en rad nya uppdrag som gjort att allt fler personer som har sämre jobbchanser skrivit in sig som arbetssökande. Till gruppen med sämre jobbchanser räknas personer med endast för-gymnasial utbildning, ungdomar som inte fullföljt en gymnasieutbildning, äldre än 55 år, utrikesfödda samt personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga. Nämnade grupper har i antal ökat med cirka 47 procent sedan 2008. Grupperna utgör i dagsläget cirka 59 procent av det totala antalet inskrivna öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd, vilket är ökning med 13 procentenheter sedan våren 2010. Många av personerna i utsatta grupper återfinns även i gruppen med långa inskrivningstider. Det innebär att de är i stort behov av fungerande integration, utbildning, arbetsplatsanpassning och ett vidgat mångfaldsarbete där alla samhälls- och näringslivsaktörer ser människors olikheter som en tillgång. För att förhindra framtida arbetskraftsbrist och ett fortsatt utanförskap för redan utsatta grupper så krävs det att exempelvis Arbetsförmedlingen, tillsammans med andra förberedande samhällsinstanser samt arbetsgivare runt om i länet, intensifierar och utökar sitt samarbete samt finner kreativa plattformar för att samarbete ska bli framgångsrikt.

Diagram 11. Totalt antal inskrivna arbetslösa i utsatta grupper och i ej utsatta grupper. Norrbottens. Januari 2004 – april 2013 (ej dubbelräkning mellan grupperna)

Källa: Arbetsförmedlingen, säsongsrensade data, trendvärden. Utsatta grupper: Förgymnasialt utbildade, äldre 55- år, utomeuropeiskt födda samt personer med funktionsnedsättning.

Diagram 12. Totalt antal inskrivna arbetslösa fördelat på enskilda grupper. Norrbottens län. Januari 2006 – april 2013

Källa: Arbetsförmedlingen, säsongsrensade data, trendvärden

Länsspecifika frågor

Under prognosperioden uppnår ca 6 300 av länets sysselsatta en pensionsålder på 65 år. Cirka 47 procent av dessa är verksamma inom offentliga tjänster. I ett flertal av länets kommuner innebär det att bara offentlig sektor har flera som avgår än vad som totalt tillträder på den lokala arbetsmarknaden. Avgångarna i kombination med en prognostiserad ökad sysselsättning leder till stora utmaningar på länets arbetsmarknad. Ett flertal pusselbitar måste falla på plats för att länet ska kunna uppnå en fortsatt hög tillväxt. Att stödja och matcha den arbetskraftsreserv som befinner sig utanför arbetslivsgemenskapen är av avgörande betydelse. För att uppnå detta krävs det att samtliga beslutande samhällsaktörer samt näringslivet i länet har en samsyn om vilka framgångsfaktorer och kompetenshöjande insatser som möjliggör en fortsatt god tillväxt för Norrbotten. Väsentligt är även att säkerställa det långsiktiga behovet av nyckelpersoner inom ett flertal akademiska- och hantverksyrken. Att öka intresset för utbildning och arbete inom vård-och omsorg samt skola där de volymmässigt största åldersavgångarna sker de närmaste åren är en annan stor utmaning för länet. Länets möjliga befolkningsökning hindras av en fortsatt hög bostadsbrist inom expansiva områden. Arbetsgivare med strategiskt utvecklade rekryteringsprocesser och en fungerande mångfaldsplan bedöms vara de stora vinnarna i en framtida konkurrens om arbetskraften.

Tabell 5. Yrkesbarometern – Arbetsmarknadsläget för ett urval av yrken i Norrbottens län under det närmaste året

Bristyrken	Överskottsyrken
Läkare	Försäljare inom dagligvaror o detaljhandel
Universitets- och högskollärare	Maskinoperatörer inom trä, plast, gummi
Kockar	Administratörer o sekreterare
Gymnasielärare inom naturvetenskap	Receptionister
Skogs- och lasbilsförare	Processoperatörer inom trä, papper, massa
Ingenjörer o tekniker inom bygg, gruv	Lagerarbetare
Murare och golvläggare	Ekonomiassistenter
Sjuksköterskor, Barnmorskor	Vaktmästare
Installations-och distributionselektriker	Barnskötare
Civilingenjörer inom bygg, gruva, elkraft	Vårdbiträden

Brist och överskott på arbetskraft

Ovan är ett urval av de yrken som det bedöms vara särskilt stor brist respektive överskott på under 2014. Brist- och överskottsyrkena har i många fall varit stabila över tid och indikerar strukturella problem på länets arbetsmarknad. Listan över antalet brist- och överskottsyrken skulle kunna göras betydligt längre och utifrån den kan följande slutsatser dras.

Merparten av bristyrken kräver en längre eftergymnasial utbildning eller ställer höga krav på hantverksskicklighet. Flertalet överskottsyrken har låga utbildningskrav. Konkurrensen om dessa jobb kommer att vara fortsatt mycket hård under nästa år.

Efterfrågan på arbetskraft påverkas av konjunkturläget och det relativt stora generationsskiftet som länets arbetsmarknad befinner sig i. Dessa två faktorer bedöms medföra att rekryteringsproblemen kommer att förvärras under de kommande åren. Antalet bristyrken kommer mest sannolikt att öka och möjligheterna för länets arbetsgivare att hitta arbetskraft försämras inom flera yrken. Samtidigt är många personer utan arbete i länet. Det finns därmed ett tydligt matchningsproblem då inte tillräckligt många sökande har den kompetens som företagen efterfrågar.

Om prognosen

Arbetsförmedlingens intervjuundersökning utgör basen för prognosbedömningarna. Undersökningens urval är stratifierat för att så långt som möjligt likna näringslivets struktur i länet vad gäller branscher och arbetsplatserna storlek. I Norrbottens län ingick 483 arbetsställen inom det privat näringslivet och svarsfrekvensen blev 86 procent i vårens undersökning. För offentlig verksamhet är undersökningen heltäckande inom kommuner och landsting. Dessutom görs intervjuer med ett urval av statliga arbetsställen. Svarsfrekvensen för offentlig verksamhet blev 89 procent i vårens undersökning. För att vara en urvalsundersökning är antalet intervjuade arbetsställen stort, vilket ökar resultatens tillförlitlighet. Arbetsförmedlarna genomför intervjuerna och merparten av dessa sker vid ett personligt möte. Arbetsgivarna lämnar uppgifterna under sekretesskydd. Till stöd för bedömningar och analyser används även ett flertal andra källor; statistik som beskriver historiska förlopp, bedömningar om framtiden och framåtsyftande ekonomiska indikatorer.

För dig som är intresserad av mer detaljer kring vår undersökning finns mer information på www.arbetsformedlingen.se/prognoser.

Källor

Detta är ett urval av de underlag som ligger till grund för prognosens analyser och slutsatser.

- Arbetsförmedlingens intervjuundersökning (kvantitativt och kvalitativt material)
- Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik (nyanmälda platser, varsel, inskrivna arbetslösa, deltagare i program med aktivitetsstöd)
- Branschorganisationer
- Konjunkturinstitutet
- Riksbanken
- Statistiska centralbyrån (SCB). Statistik: Arbetskraftsundersökningen (AKU), Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Kortperiodisk sysselsättningsstatistik (KS).
- Regionfakta

Tabell- och diagrambilaga

Andel av arbetsställen som bedömt ökning av efterfrågan på sina varor/tjänster minus andelen arbetsställen som bedömt minskning. Norrbottens län.

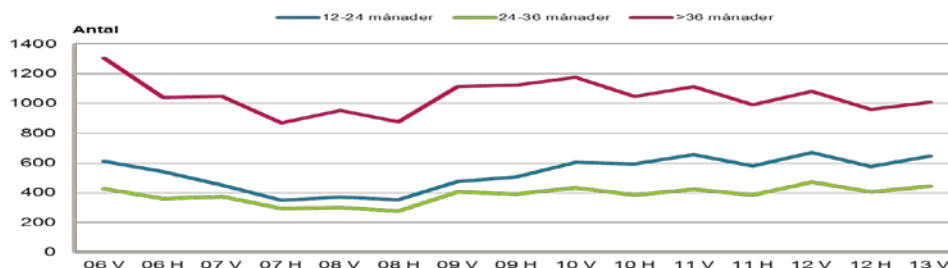
	Senaste 6 månaderna			Kommande 6 månaderna			6-12 månader framöver		
	Vår 2012	Höst 2012	Vår 2013	Vår 2012	Höst 2012	Vår 2013	Vår 2012	Höst 2012	Vår 2013
Byggverksamhet	24	30	-4	57	-3	48	45	16	17
Industri	8	15	-2	46	4	61	46	31	58
Privata tjänster	32	32	33	48	32	43	46	43	43
Totalt	21	24	23	43	14	49	42	30	40

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

Arbetslösa med förgymnasial utbildning

I slutet av april var det närmare 3 000 med högst förgymnasial utbildning inskrivna på Arbetsförmedlingen som öppet arbetslösa eller i ett program med aktivitetsstöd. Det var en minskning med cirka fem procent jämfört med samma tid året innan. Ungdomar utan fullföljda gymnasiestudier kommer att ha fortsatt svårt att få arbete i och med att arbetsmarknaden ställer högre krav på grundläggande utbildning och arbetslivserfarenhet. Drygt 27 procent eller 820 personer av det totala antalet med högst förgymnasial utbildning bestod av ungdomar i åldersgruppen 16-24 år. Det är marginellt färre än för ett år sedan. Av samtliga med förgymnasial utbildning hade drygt 34 procent varit utan någon form av arbete under de senaste tre åren.

Totalt antal inskrivna arbetslösa fördelat på sammanlagd tid utan arbete under de senaste tio åren, förgymnasialt utbildade. Norrbottens län. Våren 2006 – våren 2013

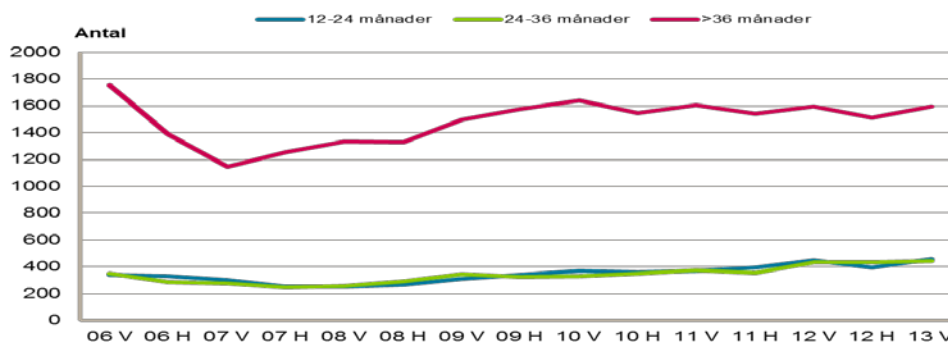

Källa: Arbetsförmedlingen.

Arbetslösa med funktionsnedsättning

Under april månad var närmare 2 900 personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga inskrivna på Arbetsförmedlingen som öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd. Det är en ökning med närmare fyra procent jämfört med april 2012. Av de arbetssökande med någon form av funktionsnedsättning som våren 2013 var inskrivna som arbetslösa eller deltog i program med aktivitetsstöd hade hela 55 procent varit utan någon form av arbete de senaste tre åren. Arbetssökande med funktionsnedsättning kommer fortsätta att möta en tuff arbetsmarknad om det inte sker stora förändringar i attityder hos arbetsgivare som är i behov av arbetskraft. Oftast finns det olika generösa individanpassade lönesubventioner och arbetstekniska stöd som kan utgå till arbetsgivare som är beredda att låta en person med funktionshinder att delta i arbetslivets sociala gemenskap.

Totalt antal inskrivna arbetslösa fördelat på sammanlagd tid utan arbete under de senaste tio åren, personer med funktionsnedsättning. Norrbottens län. Våren 2006 – våren 2013

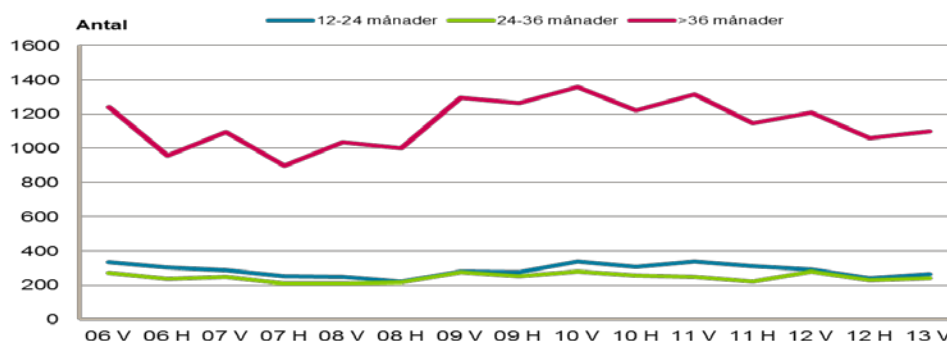

Källa: Arbetsförmedlingen.

Arbetslösa 55-64 år

I slutet av april 2013 utgjorde gruppen 55-64 år drygt 17 procent (1 950 personer) av det totala antalet arbetslösa eller deltagare i program med aktivitetsstöd, vilket är på samma nivå som april 2012. Under samma månad hade drygt 56 procent varit utan någon form av arbete i mer än tre år, vilket är marginellt något färre jämfört med våren 2012. Ett flertal av dessa personer är i behov av stöd och reaktiverande insatser för att åter etablera sig på arbetsmarknaden.

Totalt antal inskrivna arbetslösa fördelat på sammanlagd tid utan arbete under de senaste tio åren, äldre 55-64 år. Norrbottens län. Våren 2006 – våren 2013

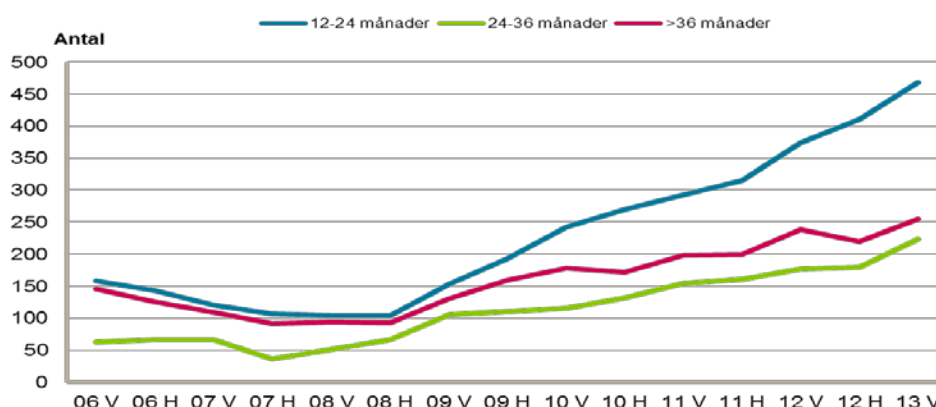

Källa: Arbetsförmedlingen.

Arbetslösa utomeuropeiskt födda

En tydlig bild är att många utomeuropeiskt födda möter uppenbara svårigheter att etablera sig i arbetslivet. Under våren utgjorde de utomeuropeiskt födda cirka 15 procent av det totala antalet arbetslösa eller deltagare i program med aktivitetsstöd, vilket är cirka 2 procent fler än under april 2012. Utlandsfödda kvinnor med kort utbildning är den grupp som tappat mest mark jämfört med andra grupper på arbetsmarknaden. I gruppen utomeuropeiskt födda som var arbetslösa eller deltog i program med aktivitetsstöd i slutet av april hade drygt 13 procent inte haft någon form av arbete de senaste tre åren.

Totalt antal inskrivna arbetslösa fördelat på sammanlagd tid utan arbete under de senaste tio åren, utomeuropeiskt födda. Norrbottens län. Våren 2006 – våren 2013

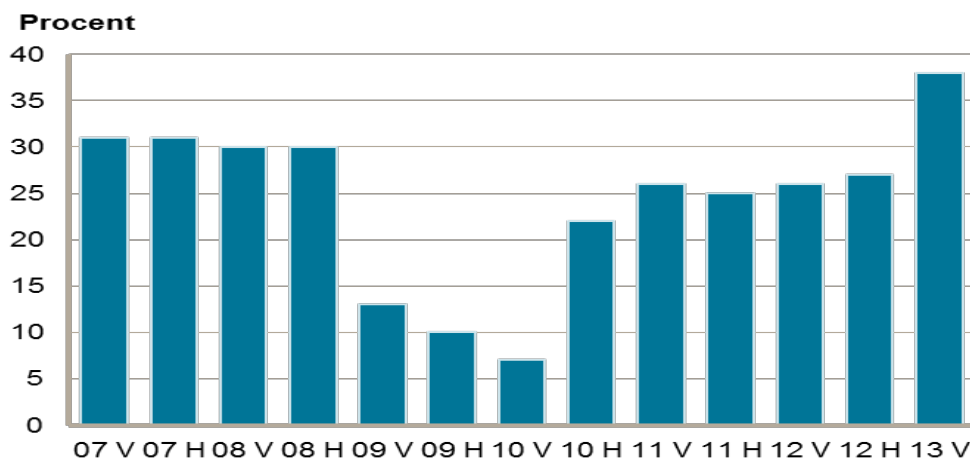

Källa: Arbetsförmedlingen.

Rekryteringsproblem

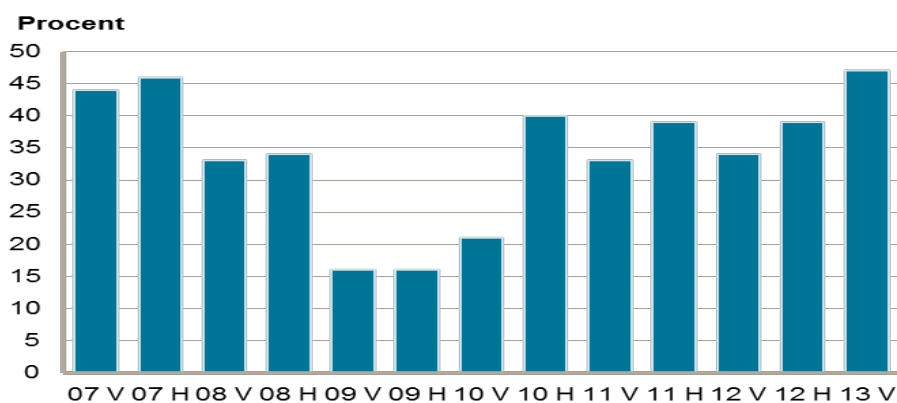
Andelen arbetsställen inom olika branscher och offentliga verksamhet som upplevt brist på arbetskraft vid rekrytering senaste sex månaderna. Norrbottens län. Tidsperiod: Våren 2007 – Våren 2013.

Industrin

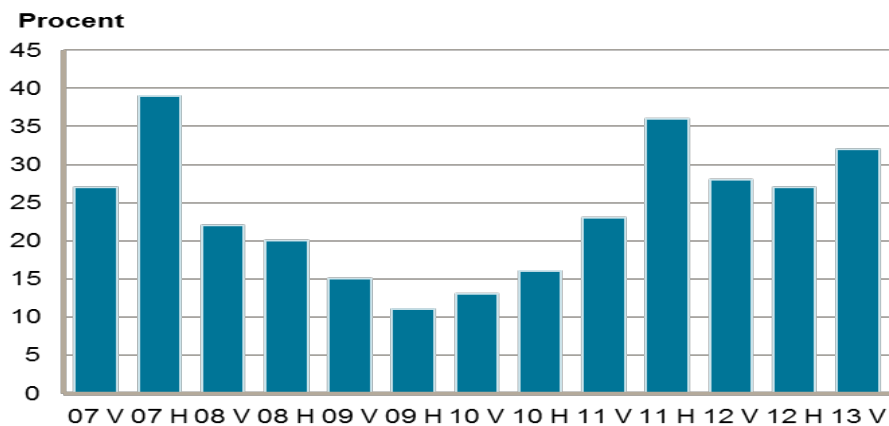
Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

Byggverksamhet

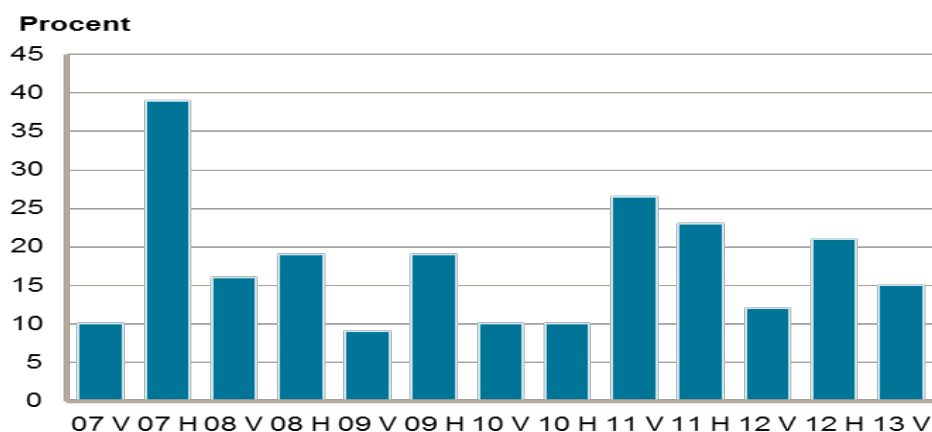
Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

Privat tjänstesektor

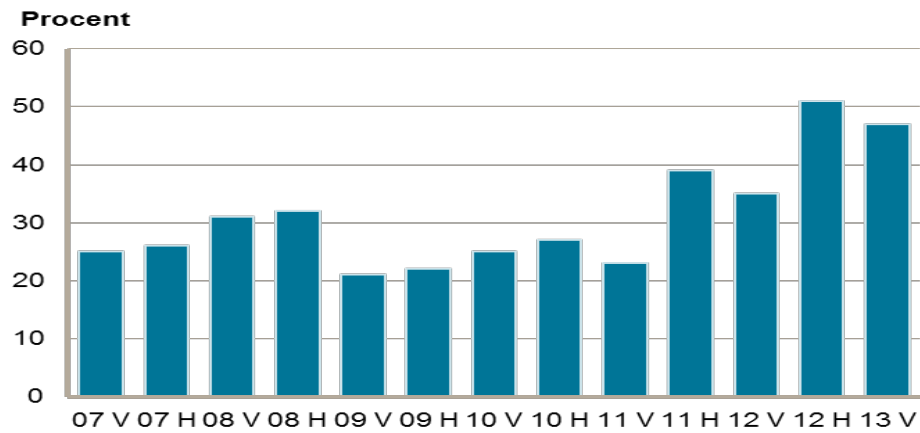
Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

Jord- och skogsbruk

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

Offentliga tjänster

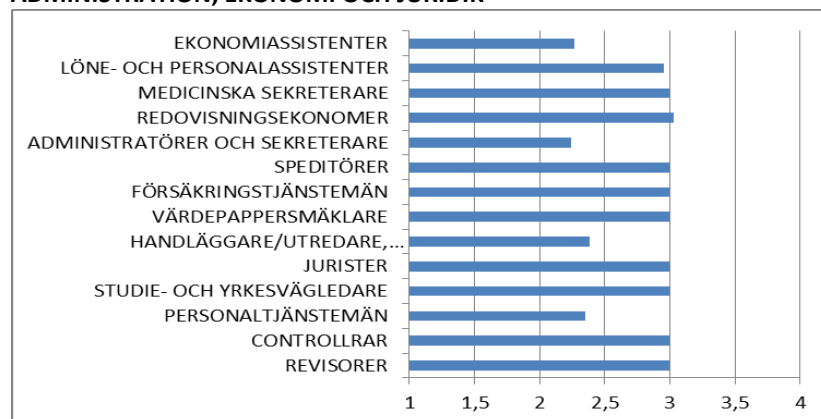
Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

Yrkesbarometern – Bedömt arbetsmarknadsläge i Norrbottens län under det närmaste året för ett urval av antal yrken inom olika branscher. (obs olika graderingar x-axeln)

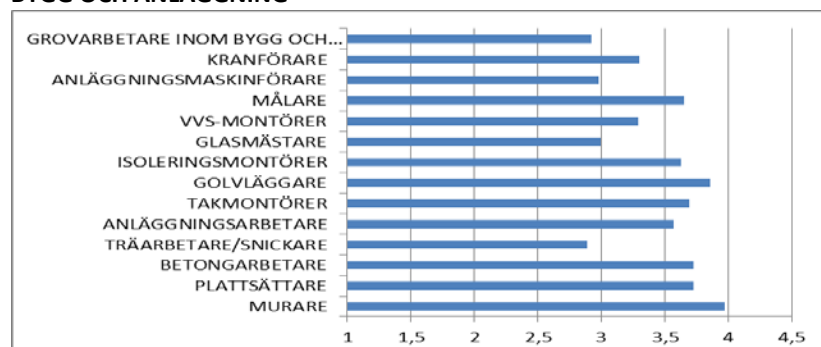
Gränsvärden för bristindex, inklusive klartext

Större än	Till	Klartext
4,000000	5,00	mer påtaglig brist
3,299999	4,00	någon brist
2,899999	3,29	i stort sett balans
1,999999	2,89	visst överskott
0,999999	1,99	mer påtagligt överskott

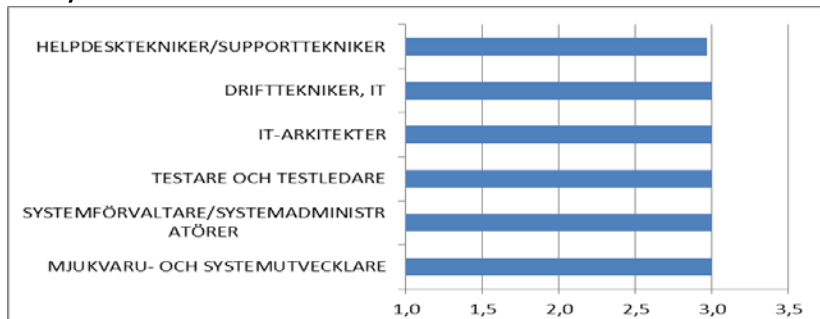
ADMINISTRATION, EKONOMI OCH JURIDIK

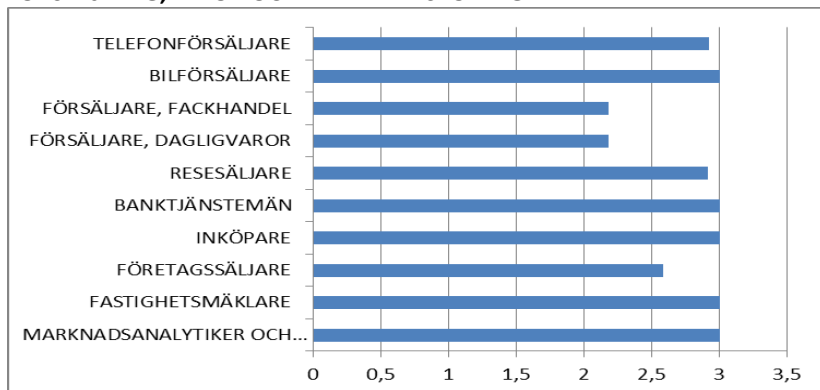
BYGG OCH ANLÄGGNING

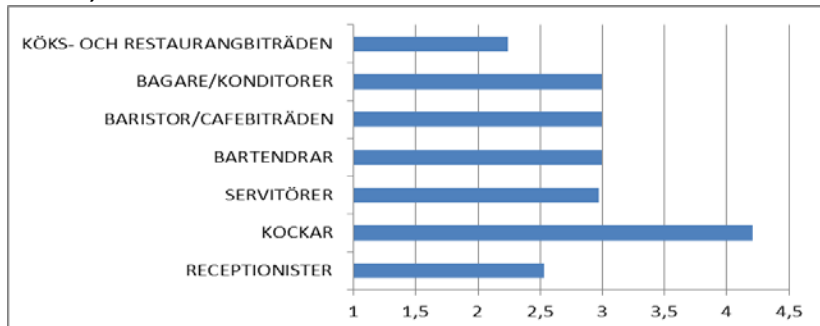
DATA/IT

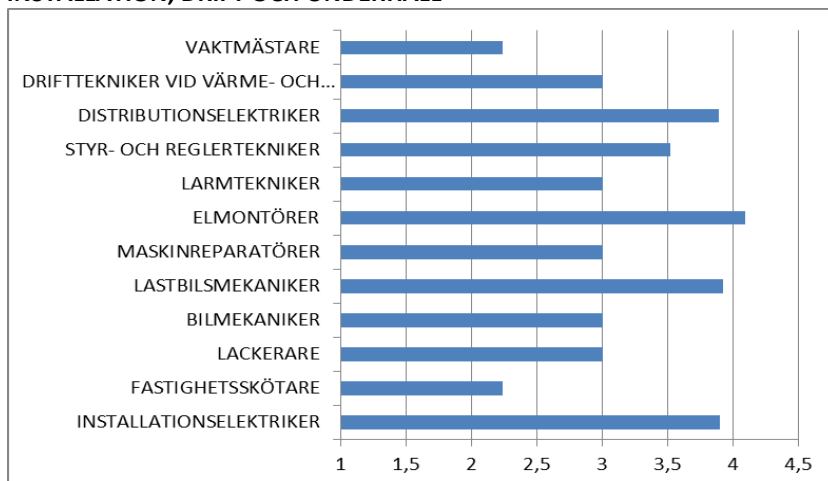
FÖRSÄLJNING, INKÖP OCH MARKNADSFÖRING

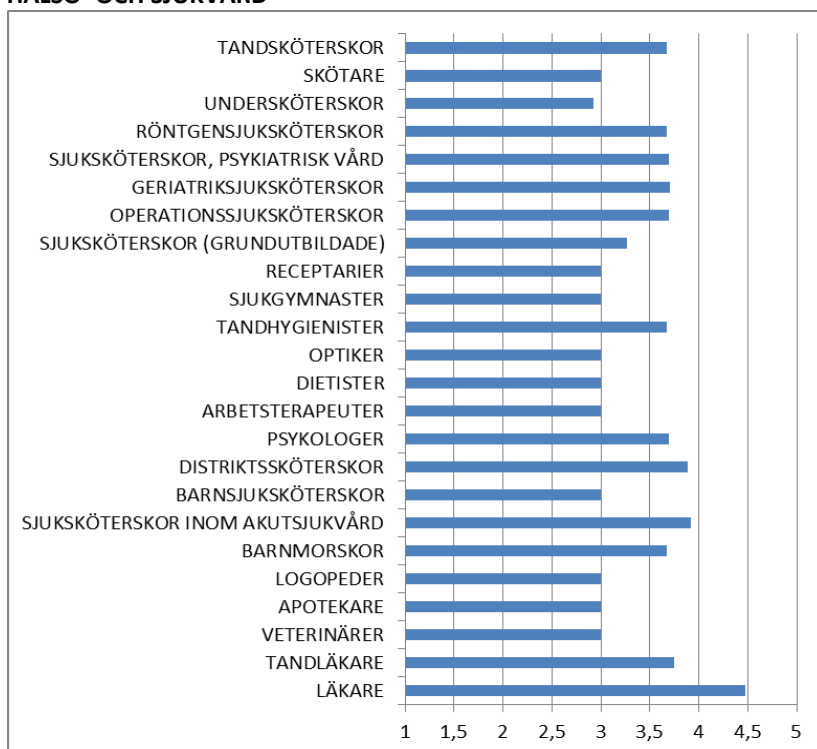
HOTELL, RESTAURANG OCH STORHUSHÅLL

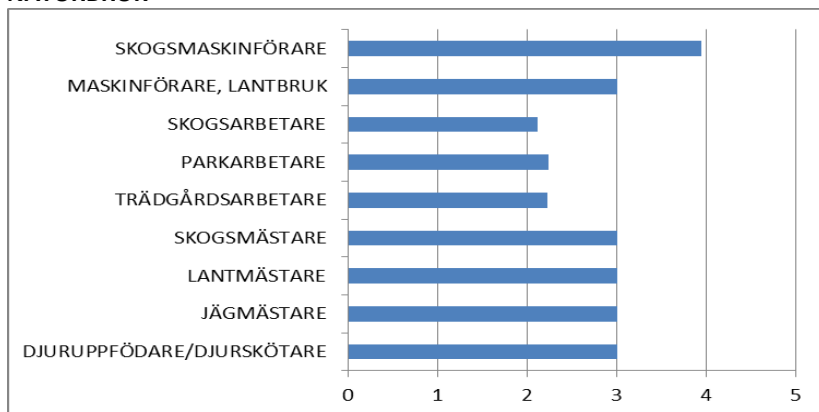
INSTALLATION, DRIFT OCH UNDERHÅLL

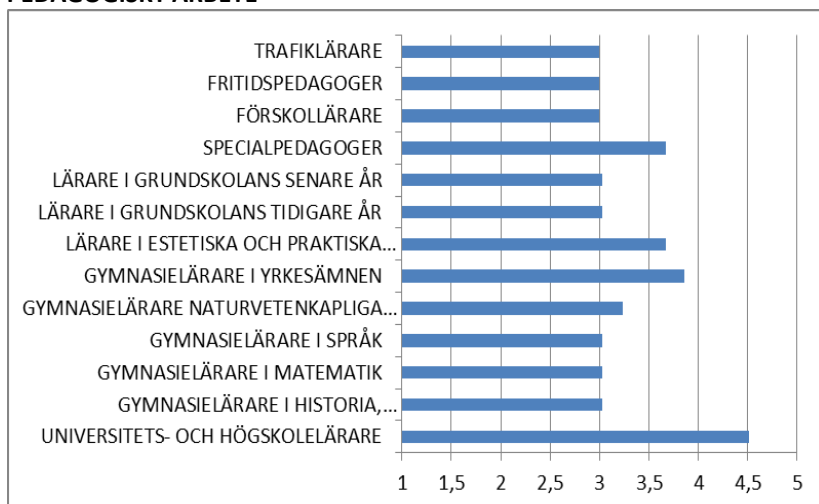
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

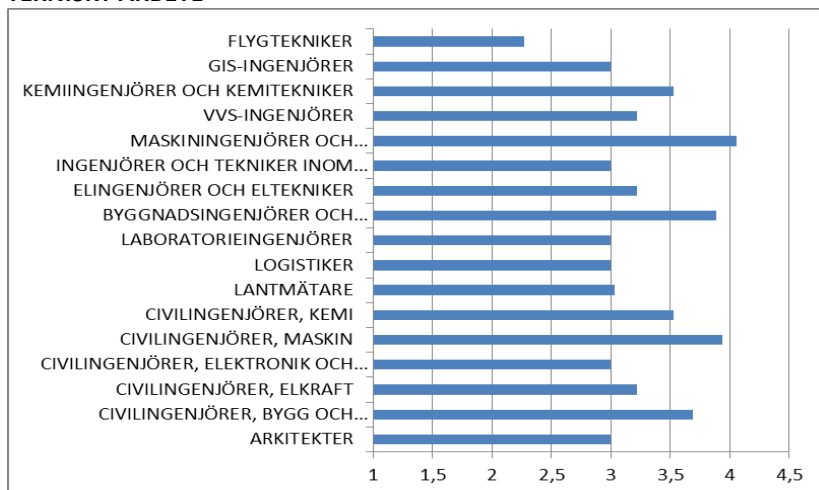
NATURBRUK

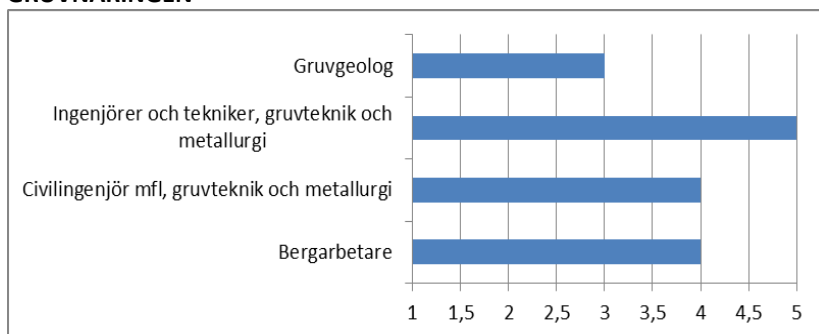
PEDAGOGISKT ARBETE

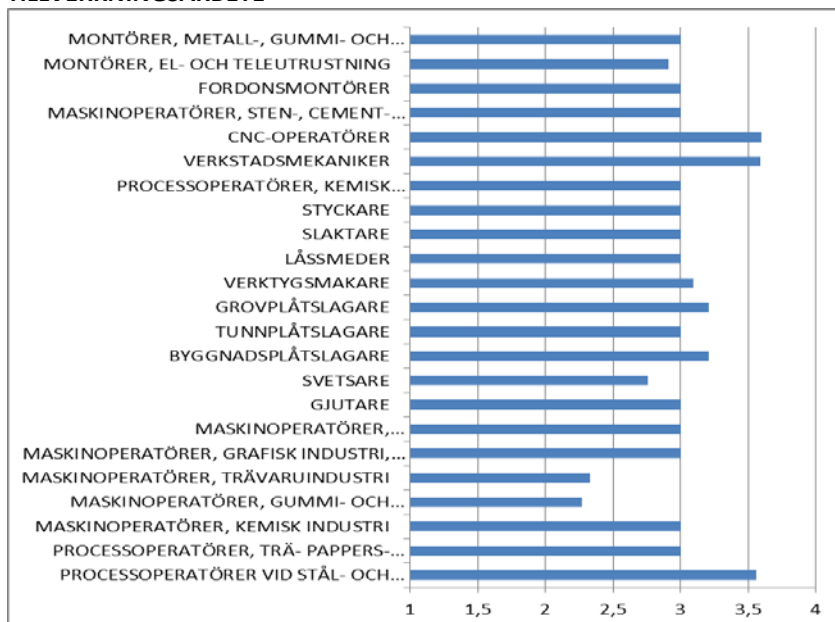
TEKNISKT ARBETE

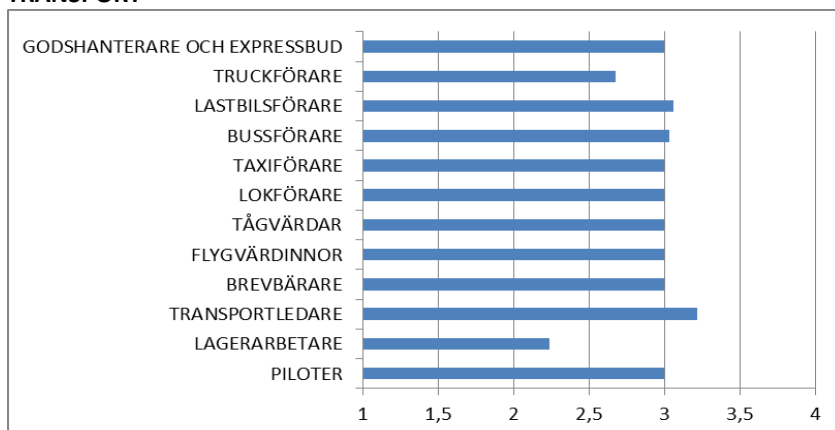
GRUVNÄRINGEN

TILLVERKNINGSARBETE

TRANSPORT

Arbetsmarknadsutsikterna för Norrbottens län är en del av Arbetsförmedlingens prognosarbete. På vår webbplats www.arbetsformedlingen.se/prognoser hittar du arbetsmarknadsutsikter för alla län samt landet som helhet.

De slutsatser som presenteras är Arbetsförmedlingens egna. Prognosmaterialet är fritt att användas och får citeras med källhänvisning.

Ansvarig utredare Timo Mulk-Pesonen 010-486 73 86

Om du är intresserad av mer information om framtidsutsikterna för ett speciellt yrke rekommenderar vi vår webbaserade vägledningstjänst Yrkeskompassen, som uppdateras två gånger per år. Se www.arbetsformedlingen.se/yrkeskompassen. Här beskriver vi jobbmöjligheterna det närmaste året för nära 200 yrken. Dessa täcker tillsammans upp 80 procent av arbetsmarknaden. För drygt hälften av yrkena bedömer vi även jobbmöjligheterna de närmaste fem och tio åren. I publikationen Var finns jobben? presenteras en sammanfattning av yrkesprognoserna per yrkesområde.

Nästa arbetsmarknadsprognos presenteras i december 2013.

Fakta om prognosen

Arbetsmarknadsutsikterna för Norrbottens län är en del av Arbetsförmedlingens prognosarbete.

På vår webbplats arbetsformedlingen.se/prognoser hittar du arbetsmarknadsutsikter för samtliga län och för landet som helhet. De slutsatser som presenteras är Arbetsförmedlingens egna. Prognosmaterialet är fritt att användas och citeras med källhänvisning.

Ansvarig utredare för denna prognos är Timo Mulk-Pesonen, telefon 010-486 73 86.

Om du är intresserad av mer information om framtidsutsikterna för ett speciellt yrke, rekommenderar vi vår webbapplikation Yrkeskompassen. Den uppdateras två gånger per år.

Se arbetsformedlingen.se/yrkeskompassen.

I den beskriver vi jobbmöjligheterna det närmaste året för nära 200 yrken.

Dessa yrken täcker tillsammans cirka 80 procent av arbetsmarknaden.

För drygt hälften av yrkena bedömer vi även jobbmöjligheterna de närmaste fem och tio åren. I publikationen *Var finns jobben?*

presenteras en sammanfattning av yrkesprognoserna per yrkesområde.

Nästa arbetsmarknadsprognos presenterar vi i december 2013.